SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoje ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 85 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No. 17 So. Boston, Mass., Balandžio (April) 23 d., 1925 m. Metai XII

Rengiasi Prie Fašistiškų Demostracijų Lietuvoje.

Gavome žinias, kad Amerikos lietuvių klerikalų organizacijos gavo iš Lietuvos laiškus po kuriais pasirašo tulas kunigas Dogelis ir tuose laiškuose jis sako, kad, girdi, Amerikos lietuviai bedieviai ir Lietuvos bedieviai daro protestus prieš popiežių konkordato reikale ir tais savo protestais pažemina bažnyčią ir tikėjimą. Taipgi jis sako, kad gegužės 1 d. Lietuvoje "bedieviai" rengiasi daryti demonstracijas ir protestus prieš Vatikaną, už atidavimą lenkams Vilnių. O kadangi protestus prieš Lietuvos priešus ir už atgavimą Vilniaus kunigas Dogelis laiko bažnyčios ir tikėjimo pažeminimu, tai jis pareiškia, kad, girdi, jus Amerikos lietuvių katalikai žinokite tai, kad gegužės 15 d. mes Lietuvoje surengsime bedieviams **Fašistišką Demonstraciją.**

Jog klerikalams nepatinka tikrų lietuvių protestai prieš Lietuvos priešus užgrobusius Vilnių, jau mums seniai yra žinoma. Taipgi mums yra žinoma, kad kiekvienas lietuvis pasiryžęs kovoti iki tol, kol Vilnius bus atvaduotas, tai klerikalai matydami, kad lietuviuose tėvynės meilę negalės užslopinti, jau ir kalba apie "Fašistišką Demonstraciją" arba vadinamą "šv. Baltramiejaus naktį," kad užčiaupti burnas tiems, kurie šiandiena drįsta reikšti savo balsą, jog reikia kariauti prieš Lietuvos priešus, kad jie savo kruvinus nagus atitrauktų nuo Lietuvos. Lietuviai! tikrieji Lietuvos sunai ir dukterįs žinokite tai, apie ką klerikalai kalba ir prie ko rengiasi.

Išsprogdino Katedrą Bulgarijoj.

Daug žymių žmonių užmušta. Karalius pultas. Bolševikai rengia sukilimą.

SOFIJA, Bulgarija, balandžio 16 d. Senovinė bulgarų ketedra, vardu Sveti Karl (šventas karalius) tapo išsprogdinta šiandie po pietų. Bulgarijos kabineto nariai ir šiaip žymųs politikieriai buvo susirinkę į katedrą atiduoti paskutinį patarnavimą generolui Georgivevui, kuris tapo nužudytas balandžio 14 d. Sofijos miesto gatvėje. Procecijoms besitęsiant sprogo po katedra bomba, ar gal kelios bombos. Pasekmėje smarkiai suardyta katedra ir užmušta 140 žmonių, kurių tarpe yra šeši generolai ir 30 oficierių. Nemažai sužeista. Sužeistųjų tarpe yra ir kabineto narių. Premjeras lengvai sužeistas.

Tuojau po ta tragedija paskelta Bulgarijoje karo stovis.

Balandžio 15 d. buvo užpultas per banditus, ar šiaip anarchistus Bulgarijos karalius Boris. Pasikeista daug šuvių ir užpuolikai vijosi karalių ilgą galą, iki kariuomenės platunas karaliaus pagelbon. Vienas automobilistas ir karaliaus tarnas nukauti užpuolikų. Keletas kitų karalio artimųjų sužeista. Pats karalius išliko sveikas.

Bulgarijos vyriausybei pavyko suimti bolševikų dokumentų, iš kurių gauta patirti, kad bolševikai turėjo planus surengti kruviną sukilimą Bulgarijoje, nuversti karalių ir paimti valdžią savo rankas. Sukilimas turėjęs prasidėti šiaurinėje Bulgarijos dalyj.

Francijos Kabinetas Sudarytas.

Naujas Francijos kabineto premjeras yra Paul Painlevė. Tarp kitų kabinetan įeina Joseph Caillaux ir Aristide Briand —tas, pats, kuris buvo Prezidento pakviestas kabinetą sudaryti, bet negalėjo. Caillaux bus finansų ministeris. Jo sugrįžimas į kabinetą yra labai nepaprastas. Daugelis diplomatų tvirtino, kad Caillaux jau žuvęs politikierių viršunėse. Mat laike karo jis, teisingai ar neteisingai buvo apšauktas Francijos išdaviku, Vokietijos simpatizatoriu ir tam panašiai.

Pamini Lietuvių Protestą

Bostono dienraštis "The Christian Science Monitor," už balandžio 17 d., paduoda žinutę apie Lietuvą kas dėl Vatikano-Lenkų konkordato ir lietuvių protesto prieš tą konkordatą. Pažymi, kad Želigovskis užgriebė Vilnių 1920 m. ir kad lietuviai dar nėra atsižadėję nuo savo sostinės. Taip pat pamini Kaune įvykusį protesto mitingą ir lietuvių reikalavimą, kad Zecchini kraustytųsi iš Lietuvos. Pasakoma ir tas faktas, kad lietuviai buvo dasigavę prie papos pasiuntinio kambarių. Tik nepažymi, kad kiaušiniais ir akmenimis demonstrantai pasveikino tą ponulį.

Sovietų-Vokiečių Sutartis Pairo.

BERLYNAS. Šiomis dienomis sugrįžo Vokietijon delegacija iš Rusijos. Vokiečių delegacija buvo nuvykus Rusijon tikslu, kad sudarius komercinę sutartį tarp Sovietų ir Vokietijos. Bet tikslas baigės be pasekmių. Mat rusai bandė įvelti į tą sutartį ir politinių motivų, kuriuos vokiečiai vengė.

Kapoja Algas.

BRUSELIS. Balandžio 17 d. Belgijos anglių kasyklų kompanijos pranešė darbininkams, kad jų algos numažinama penkiais nuošimčiais su pirma gegužės; o su pirma birželio vėl penkiais nuošimčiais. Bėgyje praeitų dvylikos mėnesių šio krašto angliakasiams numažinta algos bent 25 nuošimčiais. Bus šaukiamas mainerių kongresas pasitarimui dėl algų numažinimo. Gal bus nutarta streikuoti.

Mažins Gelžkelių Darbininkus Britanijoj.

LONDONAS. Anglijoje pakelta klausimas, kaip pagaminti produktus pigiau, kad galėjus atlaikyti kompeticiją pasaulinėje rinkoje. Buvo nurodyta, kad anglis ir gelžkelių patarnavimas yra perbrangųs. Todėl gelžkelių kompanijos pasirengusios nupiginti siuntimo kainas. Bet prie dabartinių apystovų esą tas negalima. Kompanija mano apseiti su mažiau darbininkų ir tuo keliu sutaupinti nereikalingas išlaidas.

Teismas Dėl Nikelio.

CAMBRIDGE, Mass. Tulas Charles F. Emery čia patrauktas atsakomybėn už pavogimą 5 centų iš laikraščių pardavinėtojo. Vyras rastas kaltu. Bet kada jis pasiskundė, kad turi pačią ir vaikus, tai teisėjas atidėjo jo bausmę.

Nunuodijo Savo Vaikus.

CROWN POINT, Ind. Mrs. Anna Cun'ningham, kuri yra kaltinama žmogžudystėje, šiandie prisipažino, jog ji yra davus keturiems savo vaikams nuodų. Trys jos vaikai laike praeitų šešerių metų yra mirę jos užnuodinti. Ketvirtasis randasi vienoj Chicagos ligoninėje užnuodintas.

Senatorius Teisiamas.

GREAT FALLS, Mont. Senatorius Burton K. Wheeler tardomas už neteisėtą panaudojimą senatoriaus ofiso. Senatoriaus teisimui paskirta džiurė.

Nevalia Užsidegti Pypkę Iš Papiroso.

Vilniaus okupantų policijos "gudrumai."

VILNIUS. Eisiškių miestelis yra garsus visam Lydos apskrity, kaipo didokas prekybos centras. Kiekvieną ketvirtadienį čia buna mugės, į kurias suvažiuoja tukstančiai žmonių. Vieni jų važiuoja Eisiškėsna ką nors parduot, kiti nusipirkti, treti važiuoja taip sau "turgaus" pasižiurėt. Čia esama papročio žiemą parišdinėti arkliams uodegas, ypač jei arklys geras su netrumpa uodega ir jeigu rengiamasi ilgesnėn kelionėn. Vieną gražų ketvirtadienį, kai susirenka daug žmonių mugėn, Eisiškių policija, kažkokiais įstatymais remdamosi uždeda pabaudą už paristas arklių uodegas. Arklio savininkas drauge su vežimu ir arkliais suimamas ir varomas nuovadon, rašoma protokolai, žodžiu, tampoma iki žmogus nesumoka reikalaujamų pinigų. Paskutiniais laikais Eisiškėse pradėta plėšti pabaudas už... pypkių ir papirosų uždegimą. Kiekvienas rukantis privalo pypkę ar papirosą užsidegti ne kitaip kaip degtuku (pramonės palaikymas!). Už uždegimą papiroso iš papiroso, pypkės iš papiroso ir priešingai, skiliant skalką (titnagą), benzinos mašinėlė ir tt. baudžiama 10-15 auksinų, žiurint ar papirosas savo darbo ar fabriko. Žmonės nežinodami, kur tos taisyklės prasideda, kur baigiasi, bijosi viešai užsidegt papirosą, nes, kad ir "gerai" užsidega, policija prikimba prie tokio menkniekio ir tenka mokėti 10-15 auksinų.

Kalėjiman Visam Gyvenimui.

BOSTON, Mass. "Lieknas Vilkas," James E. Walters, kuris užpuldinėdavo moteris praeitą žiemą ir pagaliau tapo sugautas, šiomis dienomis nuteistas kalėjiman iki gyvos galvos.

Jo gynėjai bandė įrodyti, kad banditas nėra pilno proto, tačiau tas jiems nepavyko. Džiurė rado Walterį kaltu, o teisėjas Bishop paskyrė prasikaltėliui didžiausią bausmę, kokia buvo galima paskirti prisilaikant įstatymų.

Nauja "Liet. Žinioms" Pabauda.

Dar du šimtai litų.

Dėl įdėtos "L. Žiniose" 60 n-y kronikoj nuo Administracijos žinutės, mininčios "L. Ž." nubaustąjį 46 n-rį, Kauno karo komendanto nutarimu uždėta "L. Žinoms" nauja pabauda 1000 litų kuri, padavus skundą Krašto Apsaugos Ministeriui, sumažinta ligi 200 litų.

Lenkijoje Sustreikavo Žemės Ukio Darbininkai.

VARŠAVA. Prasidėjo visuotinas žemės ukio darbininkų streikas Poznanės ir Pamarės vaivadijose.

Varšavos, Lodzės, Kielcų, Liublino ir Baltstogės padieniai darbininkai kovo 30 d. irgi turėjo sustreikuoti.

Lenkijos Konstitucija Negyva Raidė.

Pakraščiams konstitucija netaikoma.

VARŠAVA. "Kurjer Poranny" rašo, kad vicepremiero Thugutto kova su ministeriu Ratajskiu ir endekų klubais yra sena Lenkijoj kova tik naujoj formoj ir naujomis sąlygomis dėl "teisių egzekucijos."

Lenkijos konstitucija nevykdoma visoj valstybėj. Pakraščiuose konstitucija esanti negyva raidė ne tik dėl vykdomųjų įstatymų stokos, bet ir dėlto, kad pakraščių administracija nesanti persiėmusi konstitucijos dvasia ir pakraščių gyventojų santikiuose vadovaujantis priešingais konstitucijos principais.

Viso to skaudaus pakraščių klausimo, kaip vidaus politikos klausimo, nebutų, jei konstitucija butų vykdoma pakraščiuose, jei gyventojai turėtų savivaldybę, butų patikrinti asmens teisės, tautinių teisių pagerbimas ir jei gyventojai teisių apsaugoti galėtų dirbti ekonominio ir kulturinio gyvenimo ugdymui. Thugutas, jo pirmininkas turįs labai susiaurintą įtaką į pakraščių administracijos personalinę sudėtį.

Todėl nors teisės busiančios geros, bet nebusią "teisių egzekucijos." Ir tuo budu nebusiąs pašalintas "kelmas" iš kelio, vedančio prie pakraščių gydymo. O pakraščių gydymas, pasak laikraščio, tai Lenkijos pataisymo klausimas, valstybės vidaus konsolidacijos ir tarptautinės padėties klausimas.

Pirma Krikščionybę Priėmus Tauta.

Iškasti palaikai duoda spėti, kad bene bus Armenija pirma tauta oficialiai priėmus krikščionių tikėjimą. Nesenai iškasta statulos galva, reprezentuojanti vieną Armenijos karalių. Ant statulos karunos yra kryžius, kasa ir duoda spėti, kad tas karalius turėjo buti krikščionis.

Kuom Apsimainė Rusai Su Lenkais.

MASKVA. Ant Sovietų Lenkijos rubežiaus įvyko apsikeitimas prasikaltėliais. Rusija priėmė lenkus karininkus, bandžiusius susprogdinti Varšavos tvirtovę, o Lenkijai atidavė kelius lenkus, kurių tarpe Lenkų reparacinės komisijos Petrapily narį kunigą Usačių, areštuotą už kankinimą ir žaginimą moterų.

Italijoj Nerimaujama.

Praeitą savaitę pasireiškė didelis šturmavimas prieš fašistus Italijoje. To numalšinimui fašistai rengiasi išleisti aštresnių patvarkymų prieš opoziciją. Pačios viršunės fašistų vienok nemato didelio pavojaus iš opozicijos pusės.

Pasikorė.

LYNN, Mass. Praeitą ketvergą čia pasikorė panelė Francella W. Bacheller, senmergė. Ilgus metus ji buvo mokytoja; praeitais metais rezignavo iš tos pozicijos neva dėl nesveikatos.

a.† a.

JONAS VAITEKUNAS.

Balandžio 11 d., vėlai naktį, mirė Jonas Vaitekunas, iš Binghamton, N. Y. Velionis buvo veiklus A. L. T. Sandaros narys.

Trys Naujos Kometos.

Praeitomis trimis savaitėmis astronomai užėjo tris naujas kometas erdvėse skraidančias. Manoma, kad niekada pirmiau jos nebuvo astronomų matytos. Nuoga akimi negalima tų kometų matyti.

Lietuvos Respublikos Konkordato su Šv. Sostu Projektas.

(Tąsa)

12. Gavus leidimą nuo vietinio vyskupo galima kurti Lietuvos teretorijoje vienuolynai.

13. Vienuolynai priklauso nuo apaštališko sosto.

18. (Apleisti straipsniai kalba apie vienuolynus detalais. Jie — mažos svarbos.) Kiekvienas vienuolynas turi teisės įsigyti, perleisti ir keisti nekilnojamąjį turtą.

19. Nekilnojamoji nuosavybė buvusių Lietuvoje, bet išnykusių joje vienuolijų, grįžusi iš Rusijos globos Lietuvos Valstybei perduodama prisilaikant Žemės Reformos įstatymo nuostatų vietinių vyskupų globon, kurie ją galutinai suskirsto dabar veikiančioms Lietuvos vienuolijoms

20. Trobėsiai skirti kultui, vyskupų namai, klebonijos ir seminarijos atleidžiami nuo valstybės ir savivaldybės mokesčių. Taip pat atleidžiami nuo valstybės ir savivaldybių mokesčių bažnyčios arba vienuolijų mokyklos, ligoninės, prieglaudos ar kitos švietimo arba labdarybės įstaigos.

21. Vienuoliams nereikia eiti karan.

22. Lietuvos Vyriausybė išmoka Lietuvos episkopatui kasmet tokią litų sumą, kuri butų lygi Lietuvos gyventojų katalikų skaičiui. Dvasiškija veda gimimo, mirimo, vestuvių registraciją.

28. Lietuvos kariuomenės katalikų dvasios reikalams aprupinti Vyriausybė laiko pakankamą kariškių kapelionų skaičių.

Mažesnės vertės perskyrius apleidžiame. Iš čia paduoto kiekvienas gali matyti, kad jei Lietuva padarytų konkordatą su Roma sulyg to projekto, tai lietuviams butų didelė nelaimė. Tuomet vyskupai ir kunigai butų tvirčiausia viešpačiai ant Lietuvos žemelės; o jiems butų diktuojama iš Romos to "švento tėvo," kuris visais amžiais buvo ir dabar yra Lietuvos priešas, kuris priskyrė prie Lenkijos bažnyčios Vilnijos kraštą.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ PRIE ALTS.

5 kp. Baltimore, Md.
Mikas Seimis,
J. A. Janulaitis.

ŽODIS MUSŲ VEIKĖJAMS IR NARIAMS.

Brangųs vienminčiai ir vienmintės Sandariečiai, kadangi Seimas musų organizacijos jau visai arti, todėl prašau gerbiamų musų veikėjų, idant prieš Seimą per visą mėnesį laiko kiekvienas padarytumėte sau už prižadą prieš Seimą prirašyti mažiausia po 5 naujus narius prie organizacijos. Taipgi prašau visų narių, idant kiekvienas prieš Seimą padarytumėte sau prižadą prikalbinti po vieną naują narį prie musų organizacijos. Gerbiamieji, šis musų prašymas tai yra maža tamistoms pareiga, tačiau jinai yra labai daug reiškianti musų organizacijai. Tik pamanykite, gerbiamieji, kad jeigu mes visi šitą mažą, bet labai garbingą darbą atliksime, tai musų organizacija du kartus gali padidėti skaičiumi narių; musų jėgos moralės ir materialės sustiprėtų daugiau negu du kartu. Todėlei prašau visus gerbiamus veikėjus ir narius šį musų prašymą išpildyti. Taipgi prašau visas ALTS. kuopas, kad artimiausiame savo narių susirinkime padarytumėte prižadą padaryti vajų naujų narių gavime per visą mėnesį prieš Seimą.

Pasitikiu, kad visi gerbiami veikėjai ir nariai šį musų prašymą nepraleisite, kaip tik priešingai jį išpildysite. Valio prie organizatyvio darbo! Valio visi Sandariečiai! Lai musų veikimas suteiks šiam musų organizacijos Seimui didelį surprizą.

ALTS. C. Sekr.,
V. M. Čekanauskas.

ALTS. KUOPŲ ATYDAI.

Į Centro valdybą narių balsavimo blankas išsiuntinėjome kuopoms. Gerb. Kuopos prašomos skubiai specialiai šaukti susirinkimus ir balsuoti už pastatytus kandidatus.

Prašome visas kuopas ir narius artimiausiuose kuopų susirinkimuose atlikti savo pareigas, susirinkti skaitlingai ir atlikti balsavimą už sau patikimus kandidatus į ALTS. Centro valdybą. Kuopos, kurių reguliariai susirinkimai neįvyksta pirm 15 d. gegužės, sušaukite specialius susirinkimus ir balsavimo blankas tuoj po susirinkimo grąžinkite Centro Raštinėn. Visos blankos turi buti Centre pirm gegužės 21 d. Todėlei labai širdingai prašome visas kuopas ir narius paskubėti su balsavomais, nes laikas trumpas, o prieš Seimą dviems savaitėms balsavimo rezultatus turime gauti.

ALTS. Centro Sekr.
V. M. Čekanauskas.

DAR KARTĄ PRIMENAME.

Visi nariai prieš Seimą prašomi apsimokėti savo mokestis už organą į organizaciją, nes reikalinga Seimui turėti raportas iš narių stovio ir tt. todėl kiekvienas, gerb. nariai, neatidėliokite savo mokestis, bet apmokėkite tuojaus.

ALTS. C. Sekr. **V. M. Č.**

KUOPOMS MOKESČIŲ KNYGELĖS.

Prašome visų kuopų sekretorius mums pranešti kiek kuriai kuopai reikalinga mokesčių knykelių dėl narių, ant pareikalavimo prisiųsime. Taipgi prašome pranešti kiek kuriai kuopai reikalinga mokesčių lakštų siuntimui pinigų į centrą, taipgi prisiųsime ant pareikalavimo.

ALTS. C. Sekr. **V. M. Č.**

RENGKIMĖS PRIE SEIMO RINKIMŲ.

Visi Amerikos Lietuviai demokratai, rengkimės prie Seimo rinkimų Lietuvoje. Padėkim nugalėti klerikalizmą pažangiems lietuviams.

Kiekvienas Amerikos lietuvis ir lietuvaitė privalome susidomėti dabartine Lietuvos sunkia politine padėtim, kuri jau pasiekė aukščiausio laipsnio politiško brutališkumo. Klerikalai savo politišku nusistatymu yra šimtą kartų aršesni už buvusį rusų caro politinį spaudimą ir persekiojimą liaudies pažangių sluoksnių visuomeniniame gyvenime. Kiek vienas pažangus lietuvis, mylintis demokratybę, šiuomi momentu, kada klerikalai jau mums parodė savo kazyres politikos vedime Lietuvoj, taipgi ir užsieny kenksmingos musų valstybei ir visai tautai, mes privalome išeiti priežton opozicijon prieš juos ir padaryti jų klerikalinei akcijai galą musų tėvynėj.

ARTINASI RINKIMAI Į LIETUVOS SEIMĄ.

Artinasi rinkimai į Lietuvos Seimą, pažangi lietuvių visuomenė turime rengtis sutikti rinkimus. Turime buti prisirengę sutikti klerikalų politiką. Mes turime prieš rinkimus išaiškinti visuomenei klerikalų pragaištingą politiką, reikia informuoti visuomenę apie klerikalų nedorus darbus, kenksmingus tautai ir darbo žmonėms. Bet tam reikia lėšų. Reikia literaturos, kurioje mes aiškiai nurodytume klerikalizmo nenaudingumą ir jo politikos blėdingumą. Klerikalai, per pastaruosius rinkimus į Seimą panaudojo bažnyčias agitacijai, spekuliavo ant žmonių tikybinių jausmų pasidengę tikybos ir krikščionybės skraiste, išleido milijonus litų, kuriuos Amerikoj visokiais fondais surinko ir tokiu budu laimėjo rinkimus į Seimą. Dabargi, vesdami visokias makliorystes ir šmugelius, vėl turi milijonus sukrovę dėl rinkimų agitacijos, jie ir vėl panaudos visas galimas priemones, idant suklaidinus visuomenę ir laimėjus rinkimus į Seimą. Amerikos pažangi lietuvių visuomenė budėkime! Atremkime klerikalų agitaciją!

AMERIKIEČIAI LIETUVIAI RENMKIME LIETUVOS VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGĄ.

Amerikos lietuviai, remkime progresyvišką partiją ir tai vienatinę lietuvių tautai išganingą partiją: Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungą, kuri jau parodė plačiai lietuvių visuomenei, kad jos politika ir jos programas vidaus ir užsienio politikoj veikia labai rimtai ir mes žinome, kad tik L. V. L. S-gos veikėjai sunkiausiame Lietuvos kovų laike bei kurybos metu išnešė Lietuvos vėliavą ir Lietuvos nepriklausomybę. Tik ačiu L. V. L. Sąjungos organizacijai kaipo rimtai ir tikrai lietuvių politinei partijai ir jos vadams, Lietuvai laisvė tapo iškovota.

Todėlei, gerb. Amerikos lietuviai, privalome remti šitą lietuvių partiją ir per ją laimėti demokratybę Lietuvoje ir per ją padaryti galą klerikalizmui. Kas seka Lietuvos spaudą ir lietuvių užsienyje pažangius laikraščius galėjo išsiskaityti, kad Liet. Valst. Liaudininkai Lietuvos Seime tik vieni griežtai opozicijoj nuolatos veda kovą už darbininkų ir valstiečių gyvenimo reikalų apgynimą.

SEIMO RINKIMŲ FONDAS ĮSTEIGTAS.

Lietuvos Seimo rinkimų fondas jau yra įsteigtas Amerikoje prie Lietuvių Politinio Iždo, kontrolėj Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros. Dabar musų visų amerikiečių lietuvių ir musų draugijų, kliubų ir pavienių asmenų pareiga remti šį Seimo rinkimų fondą su visa išgale. Brangųs viengenčiai, kova politinė Lietuvoje turi buti labai stipri, amerikiečiai lietuviai toje kovoje turime dalyvauti, nes musų visų širdyse yra meilė prie tėvynės Lietuvos, noras padaryti Lietuvą demokratingą valstybę, musų nusistatymas palaikyti Lietuvos nepriklausomybę ir pašalinti visas pašalines kitų valstybių politines intrigas bei privelegijas, pavyzdin: privelegijas Vatikano, kuris jau per savo agentus deda visas pastangas pagrobti Lietuvą ir ją padaryti jezuitų respublika arba ją atiduoti Lenkijai.

AR MES GALIME TOLERUOTI VATIKANĄ LIETUVOJ?

Brangųs lietuviai demokratai ir tikri sunųs bei dukterys Lietuvos, ar mes galime toleruoti Vatikano politiką bei siekius Lietuvoje? Ar mes norime, kad musų tėvynė paliktų jezuitų 13-to šimtmečio respublika Ar mes norime, kad Lietuvoje klerikalai įvykdintų inkviziciją bei nuolatinį persekiojimą musų demokratybės šalininkų? Ne, mes nenorime tokių laikų sulaukti ir netoleruosime Vatikano jezuitiškos politikos. Bet, broliai ir sesers lietuviai, jeigu mes neisime į kovą prieš tuos musų tautos vidujinius ir išlaukinius priešus, tai nenorėdami sulauksime tokios padėties, kad visi lietuviai neš didžiausį jungą priespaudos, tą sunkų kryžių ant savo pečių, o klerikalai su dideliais pasididžiavimais sakys kaip seniau sakė: nešk tą kryžių iki grabo lentos, už tai gausi Dangaus karalystę. Pamąstyk sau, žmogau, ar tavo ištvermė galės buti pakankama. Amerikieti lietuvi, ar norėsi, kad tavo giminės ir jų vaikai butų taip vergiami, ar norėsi, kad tavo tauta sulauktų tų tamsių laikų?... Todėlei, kam rupi Lietuvos šviesesnė ateitis, kam rupi žmonijos ir tautos, biednuomenės gerovė, stokite kovon prieš klerikalizmą ir savo moralę paramą teikite, aukokite į Seimo rinkimų fondą, stokite visi Amerikos lietuviai bendrai su Sandariečiais ir Letuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, kovą paskelbkime klerikalams.

Visos pažangios draugijos ir kliubai ir pavieniai lietuviai savo skiriamas aukas siuskime rinkimų fondan per Lietuvių Politinį Iždą ir ilgai nelaukime, bet imkimės darbo tuojaus, o Lietuvos liaudis bus musų pusėj ir mes laimėsime Lietuvai demokratingą valdžią parlamentariu budų, kuris lengvesnis budas ir kulturingesnis, negu kruvina kova.

ALTS. Centro Sekr.
V. M. Čekanauskas.

SANDARIEČIAI, SKAITYKITE IR PLATINKITE SAVO ORGANĄ "SANDARĄ."

LOS ANGELES, CAL.

Sandariečių veikimas auga.

Šiandien gavome iš musų korespondento žinių, kad Los Angeles Sandarietės ir Sandariečiai sekmingai veikia ir ruošiasi prie didelių veikimų sekančią vasarą.

Balandžio 26 d. Danish Auditorijoj stato scenoj veikalus "Nieko be Priežasties" ir "Jaunystės Karštis." Lošime (iš gauto skelbimų lapelio) matos parinkti lošėjai žvaigždės p. C. Šilienė, K. Liubinas, p-lė Mėžionytė, J. Aftukas, p-lė A. Mežionytė, p-lė Šarkaitė. Malonu matyti musų viengenčius tolimuose vakaruose veikiant tautiniame darbe. Valio Los Angeles Sandariečiams. **O. P.**

WORCESTER, MASS.

A. L. T. Sandaros 16 kuopos susirinkimas įvyks ateinantį nedėldienį 26 balandžio, 11 val. ryto, "Aušrelės" salėje, prie Millbury ir Carpenter gatvių. Kviečiama visi nariai skaitlingai susirinkti. Nepamirškite atsivest ir naujų narių prirašyti prie viršminėtos organizacijos. Atstovai iš Aps. parveš savo raportus ir jau netoli Seimas, laikas rengtis prie Seimo.

Prot. Sekr. **A. Šablinskas.**

NORWOOD, MASS.

Laukia Bostoniečių.

Norwoodo lietuviai laukia balandžio 26 d., nes tą dieną Lietuvių Salėje, St. George St., So. Bostoniečiai atvažiavę suloš du juokingus veikalus: "Gyvieji Nabašninkai" ir "Šliubinė Iškilmė." Reikia pastebėti, kad norwoodiečiai neapsivils belaukdami, nes turės progos gardžiai pasijuokti.

Vietinis.

A.L.T. Sandaros Seimo Rengimo Komisijos

SKELBIMAS

Seimas Įvyks Cleveland, Ohio.

Gegužės 28, 29 ir 30 d. 1925

Seimo Tvarka:

KETVERGE, GEGUŽĖS 28 D.

Seimo atidarymas — 9 val. išryto, **Goodrich Auditorium, 1420 East 31st Street,** (nuo Public Skvėro imt Superior Ave. karą; išlipt ant East 31st St.)

VAKARE:

Seimo vakarienė — Flynn Svetainėje, 5311 Superior Ave. Bus kalbos, dainos, muzika, šokiai. Pradžia 7 vak.

PĖTNYČIOJ. GEGUŽĖS 29 D.

Seimo antra diena — toj pačioj salėj — Goodrich Auditorium.

VAKARE:

Seimo delegatų prakalbos Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave. Pradžia 7:30. val.

SUBATOJ, GEGUŽĖS 30 D.

Seimo trečia diena — toj pačioj vietoj.

VAKARE:

Teatras "Galiunas" Lietuvių svetainėje. Pradžia 6 val. vak. (kadangi tai yra šventadienis.)

DELEGATAMS:

Nesivėluokit į Seimą. Atsivežkit mandatus. Davažiuoti iš stoties į Superior Ave. reikia imt nuo stoties karą iki Public Skvėro. Superior visi karai daveš iki salių. Iš visų stočių karai sueina į Public Skvėrą.

Delegatų taipgi prašoma iškalno pranešti apie dalyvavimą vakarienėje. Kaip tik busit išrinktas tuoj praneškit Seimo Rengimo Komisijai savo vardą. ir antrašą. Vakarienės įžanga vyrams $2.00; moterims $1.50.

DELEGATAMS APSISTOTI.

Hotel Olmsted, Superior ar kampas E. 9-th St. Karas nuo stoties atveža iki hotelio durų. Užsiregistravę hotelyj, galit ten imt Superior karą į salę.

KUOPOMS:

Įnešimus meldžiame pagaminti iš kalno ir prisiųsti Seimo Rengimo Komisijai. Aukas siųskit aiškiai pažymėję kuriam tikslui.

Visais reikalais su Seimo Rengimo Komisija rašykitės:

V. P. BANIONIS,
1278 EAST 74-th STREE, CLEVELAND, OHIO.

Bridgeport, Conn.

A. L. T. Sandaros 15 kp. rengia didelį ir puikų Teatrą

"ATGIMIMAS"

Keturių Aktų Šešių atidengimų Tragedija iš Kovų už Spaudos Atgavimą Lietuvoje,
KURIS BUS GEGUŽĖS-MAY 3 D. 1925, LIETUVIŲ JAUNŲ VYRŲ SVETAINĖJE,
407 Lafayette St., Bridgeport, Conn.
Durys atsidarys 5:00 valandą. Pradžia 6:30 val. vakare.

Šis veikalas yra labai puikus ir Bridgeporto kolionijoj dar tik pirmu sykiu yra statomas scenoj. Aktoriai yra surinkti geriausi ir gabiausi ir tikis savo užduotis atlikti gerai.

Vardai Veikiančių Ypatų:

KUNIGAS, slaptas Lietuvių Spaudos platintojas ..... P. REMEIKA
ONA, Kunigo blolduktė ..... D. REMEIKIENĖ
KARKLIS, slaptas knygų išvežiotojas ..... B. VASILIAUSKAS
MAGDĖ, kunigo šeimininkė ..... A. ŽUKAUSKIENĖ
JUOZAS, dykaduonis mokytas vyras ..... M. BAKUNAS
KAZYS, studentas ..... K. ŠIAUČIUNAS
SENUKAS, Kazio tėvo tėvas ..... D. STASIUNAITIS
BERNAS, kunigo tarnas ..... A. GECEVIČIUS
ŽANDARAS, ... B. VASILIAUSKAS

Duris bus atdaros nuo 5 v., pradžia lošimo 6:30 valandą vakare.
Įžangos Tikietų kaina 50 centų ir 35 centai. Vaikams 15 centų.

St. R. Ryksiulis.

NUO KALĖJIMO VARTŲ IKI MOTINOS KAPO,

ARBA VIENI PRIŽADĖJO, KITI IŠTESĖJO.

(Kalėjimo dienynas).

Senukas sėdėjo nuliudęs, užsimąstęs, vis kalbėjo apie savo likusią žmoną ir vaikučius. Naktį, jau mums bemiegant, atvarė du jaunu vaikezu lenku. Vienas iš Alytaus apskr. kaltinamas už tarnavimą lenkų legionuose, o kitas iš Varšuvos, bet pagautas Seinų apskr., lietuvių pusėj, dirbant pas ukininko. Jį kaltino, kaipo lenkų šnipą, bet jis sakėsi, kad, kai jis atitarnavo lenkų kariuomenėj, tai pasiliko gyventi lenkų okupuotoj Seinų apskr. daly ir vedė lietuvaitę. Dabar buvo atvykęs į lietuvių pusę savo žmonos giminaičiams padėti rugius kirsti. Be to, dar atvarė vieną jauną vyruką aleksotiškį, kurį patupdė 4 dienoms už girtuoklystę ir susimušimą. Tuo budu viso buvome vienoj kameroj 6 žmonės ir taip dvi dieni praleidome juokus krėsdami, anekdotus sakydami ir tt. Dieną budavo nieko sau, bet vakarai ir naktys tiesiog kankino mane. Vakare į kalėjimo kameros langus atsimušdavo Miesto Sodne, prie Karo Muzėjaus ir Vytauto Kalne griežiamų dudų orkestrų jausmingi balsai. Jie primindavo laisvąsias, malonąsias dienas ir vakarus su draugais, viliodavo ten, kur dabar linksmųs, laisvųs vaikščioja ir džiaugiasi draugai gražuolės mėlynakės ir štai toji, kurią pamylėjau. Pasilipdavau ant narų ir galvą nuleidęs prie lango geležių liudnai klausydavaus. Naktį, kai jau nutildavo durų balsai, dar ilgai, ilgai rymodavau pas langą, lyg laukdamas dar atskrendant dudų balsų, kol pagaliau sargas nuvarydavo. Ant nuogų lentų narų, o ypač dvasioj kenčiant miegas nelysdavo. Kieta, šalta! Žiurėk įskaudo vienas šonas, apsiverti ant kito, ir tuojau šis įskausta, ir vėl verskis... ir taip per naktį vartykis iki prieš rytą šiek tiek primigsi. Ir vartais lyg pašautas laisvunas paukštis. O miegas! Ir tas tik sapnų viliojančių pilnas: tai vilioja tave į laisvę, tai prie meilės, kuri tau paliko nebepasiekiama aukštybe, švenčiausiąja esybe.

Rytais išleisdavo kalinius kieme pasivaikščioti: politinius po valandą, o kriminalinius po pusę valandos; musų, kaipo naujokų dar neišleisdavo. Mes pro langus tik žiurėdavome į juos. Kriminaliniuose pamačiau vieną pažįstamą, kuris, rodos, 9 mėnesiams nuteistas už amerikiečių laiškų plėšymą ir dolerių vogimą. Politiniuose kaliniuose pamačiau du pažįstamuosius, su kuriais vienam dalyke esam įkliuvę. Eidami ratu aplink ir praeidami pro musų lango šalį šio to klausinėdavo manęs, bet daug negalėdavo kalbėti, nes galėjo sargai pastebėti. Nepastebimai įmetė raštelį, klausdami, kaip mane suėmė. Man irgi reikėjo atsakyti, bet nebuvęs kalėjime dar nežinojau, kuriuo budu sargams nepastebint reiktų išmesti savo parašytą raštelį. Lenkai, matyt, kalėjimo gyvenimu jau buvo susipažinę. Davė man popierosą, į kurį liepė įsukti raštelį ir mano pažįstamiems einant pro šalį išmesti popieroso vardu. Taip ir teko padaryti. Bet metamas popierosas per skubumą netoli nuo lango nulėkė ir apsunkino mano pažįstamiems jį paimti; vos nepateko kam nereikia, bet laimei, kitas kalinys greit pačiupo, įsikando į dantis ir kai iš sargo akių paėjo atidavė kam reikia, kur buvo ir perskaityta, ir surukyta. Iš kieme vaikščiojančių suviršum 60 politinių kalinių, kaltinamų bolševizme, keli buvo žydai, daugiau visi lietuviai.

Trečią dieną musų kameros kalinius išvarė į pirtį. Kriminalistams visai nukirpo plaukus, mums politiniams nekirpo. Grįžus iš pačios pirties radome savo daiktus ir drabužius išverstus ir netvarkoje. Aš neberadau savo kišeninio nedidelio peiliuko, kurio neatėmė įvedus į kalėjimą. Paklausiau drabužius saugojusio sargo, kur mano peiliukas dingo, šis atsakė, kad kalėjime negalima prie savęs turėti peilių, ir net laikrodžių negalima, bet jį palieką. Aš buvau benorįs protestuoti, kad negalima turėti, tai kam laike pirmos kratos paliko neatėmę, sargas į tai atsakė, kad raštinėj nenorėję tų mažų daiktų į sąrašus traukti, tai ir palikę, bet šiaip įstatymai neleidžią palikti. Čia tai jau aišku pasirodė, kad sauvaliavimas ir kalinių apiplėšimas, nors ir menkuose daiktuose, nes ką raštinėj paims, tai išeinant iš kalėjimo grąžins tau atgal, o ką sargas savo kratoj paims, tai jau to daikto niekad nematysi, taip ir aš nenorėdamas dėl peiliuko triukšmų eiti, su juo atsisveikinau amžinai.

Iš pirties nuvedė į pirmojo aukšto kameras prie politinių. Čia persiskyrėme su laikinosios žemutinės kameros, kur prabuvome dvi dieni, bendrakaliniais. Vienus nuvedė, jų tarpe ir minimą žvalgybininką, į kriminalistų kameras (Žvalgybininkas, nuvestas prie kriminalistų, kaipo jau nebereikalingas, už kokių keliolikos minutų buvo paleistas iš kalėjimo), kitus prie lenkų politinių, o mane vieną prie bolševikų, į tą pačią kamerą, kur mano pažįstami buvo. Tuojau iš lauko prie musų kameros durų įrašė sąraše mano pavardę ir vardą, ir jau tapau tikru politiniu kaliniu.

Kamera nedidelė; dviejų aukštų narai, ant kurių vieni guli žemiau, kiti aukščiau. Vietos labai maža, ankšta. Vienoj nedidelėj kameroj 16 kalinių. Gamtos reikalavimams atlikti atidaro kameros duris tik du kartu į parą, o daugiau jeigu norėtum, tai viduj, pačioj kameroj, kur kaliniai gyvena, guli ir valgo. Iš to aišku, kad oras nelengvas. Kalinių buvo įvairaus amžio; daugiausia jauni. Vienas buvo senukas nuo Rokiškio, nuteistas 8 metams kalėti. Kaliniai juokėsi iš jo, kad senelis, kuris vėjui pučiant nugriutų, pasirodė valstybei pavojingas, galįs vyriausybę nugriauti. Kai kaliniai buvo paskelbę 5 dienų bado streiką, tai šį senelį buvo išsiuntę į ligoninę, nes vistiek jis to bado streiko nebutų išlaikęs. Iš musų kameros kalinių buvo tik vienas žydas, kiti, rodos, visi lietuviai. Vieni kaliniai skaitė iš kalėjimo bibliotekos knygas, kiti šiaip ką dirbo, butent dėžutes ir kt. Aš radęs knygų net apsidžiaugiau, pamaniau: "Ot, kur skaitysiu, tai skaitysiu, nes budamas laisvėj neturėjau laiko daug skaityti!" ir kalėjimas pasidarė nebetokiu baisiu, kaip iki šiol įsivaizdinau.

Kibau knygas skaityti ir mažai su kuo kalbėjau, jeigu tik jie mane pradėdavo kalbinti, tai kalbėdavau. Rytą išleido keletą musų politinių kamerų pasivaikščioti ir aš pasijutau besąs jau platesnioj politinių kalinių grupėj. Vaikščiojant vienas kitos kameros kalinys priėjęs prie manęs, kaipo naujoko, paklausė už ką papuoliau, bet gavęs nuo manęs atsakymą, kad beveik nežinau už ką, atsiprašė ir greitai pasitraukė.

Bet neilgai teprisėjo prabuti kalėjime. Vieną pusdienį atėjęs sargas iššaukė mane. Maniau, kad varys mane kur į koncentrinius logerius, bet klydau. Atvarius atgal į raštinę radau ten vieną jauną vyruką mus laukiant. Grąžino mano pinigus ir minimas vyrukas (iš žvalgybos) mažai mus saugodamas liepė eiti į žvalgybą. Su manim kartu ėjo lenkas varšuvietis, kurį kaltino šnipavime lenkų naudai ir su manim kartu sėdėjo bendroj kameroj. Lenką varė ištardyti.

Atėjus į žvalgybą grąžino pasą ir kitus raštus, tik užrašų knygutės neberado, matyt, kur užmetė, bet dėl jos jokių priekabių nė nemaniau ieškoti. Grąžinęs raštus neiškentė dar karto paklausti anksčiau klaustų dalykų ir gavęs mano atsakymą "nežinau!" nepatenkinamai pasakė: "žinai, bet nenori išduoti," ir tuo musų kalbos pasibaigė. Pasijutau laisvas — ir lyg paukštis iš narvelio išleistas į laisvę — skubėjau namon pasirodyti. Vakare jau iš arti gerėjaus dudų orkestro griežimo laisvųjų piliečių pažįstamųjų tarpe.

o o o

Spalių m. 18 d. telefonu gaunu žinią, kad parvažiuočiau namon, nes motina mirė. Ji, vargšė, nebepernešus šio smugio — manęs areštavimo — pasirgo du mėnesiu persiskyrė su šiuo pasauliu. Vakare apleidžiu Kauną ir važiuoju į namus savo matutės sengalvėlės laidoti. Per naktį važiuoju ir rytą, kai dar mėlyna ryto šviesa dangaus skliautuose vos pasirodė, pasiekiau savo gimtąjį kampelį. Priėjau mažutę triobelę, kurioj gyveno mano matutė. Žiuriu aplink triobelės ir darže: kur yra mano matutė, ką ji veikia, gal skina darže lapus, kaip tai paprastai parvažiuodamas atostogų rytais susitikdavau ką nors triusiant. Bet niekur nematau. Žiuriu į triobelės duris, gal pro langą pamačius išbėgs pasitikti, bet durelės neprasidaro ir ji neišbėga pasitikti. Ir atsiminiau! kad jau jos nebematysiu aplink triobelę ir darže triusantis, kad jau ji pro duris nebeišbėgs manęs pasitikti, jau nebegirdėsiu jos motiniškų žodžių, jau jos ašarų daugiau nebematysiu, nes ji nukeliavo amžinastin. Pro nedidelį triobelės langelį matėsi nedidelės vaškinės žvakės šviesa; iš triobelės kilo kelių moterėlių šventos giesmės gedulingi balsai... ten guli karste brangiausias man asmuo... motina... be laiko atsigulusi į karstą dėl manęs. Motinos meilė yra tvirčiausia, jos tvirtumui ribų nėra.

Įeinu į triobelę. Vidury jos karstas, kuriame guli mano senoji matutė. Jos veidas ramus, linksmas, tartum džiaugiasi palikus šį žiaurųjį, egojistinį pasaulį, kur kančios vargai ir ašaros. Matyt, mirties agonijoj Ramybės Angelas savo svajonių baltais sparnais be skausmo ją apgaubė. Atiduodamas paskutinę pagarbą motinai, atsiklaupiau prie karsto kojų galo... o vyro akys, nors ir skausme, ašarų neduoda, tik krutinėj lyg kas kuju žodžius kala: "Taip miršta darbininkė motina!!!"

Ir štai ant kapinių, kada pakilus rudenio saulutė, nors ir šaltais savo spinduliais šildo žemę, girdėtis žmonių burelio giedant "Angelas Dievo," girdėtis kaip lopetų metamos žemės apdengia motinos karstą; ir kada viskas nutyla, ant kapinių matyti naujai ką tik supiltas kapas. Tai mano motinos! Ir priėjau — nuo kalėjimo vartų iki motinos kapo.

Bet dar neviskas: dar laukiu to baisiojo Karo Teismo, kuris turės uždėti savo antspaudą ant mano gyvenimo ir, kuris ar ištars išteisinimo žodžius, ar gyvenimo pražuties.

Kaunas, 1925. I. 14.

(Galas)

Pastabos dėl Leidinių.

J. Rainio "Aukso žirgas" butų geresnis, jei baigtųsi ten, kur karalaitė prikelta numiršta vėl. Antras jos prikėlimas gadina įspudį. Šiaip veikalas gana pavykęs.

Alano Klarko "Amžinasis Klausimas" butų geriau buvęs neišverstas. Tai tikrai kvailas veikalėiis. Kalbos žvilgsniu — žargonas; minties — kontradikcija. Iš pradžios veikalėlyje pasakoma, kad geisti to, kas negalima pasiekti yra nesąmonė, todėl laimė laikyti gyvenimo tikslu yra kvaila. O toliau jau norima įkalbėti žmonėms daryti tai, kas negalima daryti. Liepiama nenaikinti gyvulių maisto bei mokslo tikslams; liepiama rasti "tvirtą įsitikinimą, kad visa, kas pasaulyje dedasi, geryn eina." Patarimas nenaikinti gyvulių maisto bei mokslo tikslams yra tikras absurdas. Tuo patarimu niekada, kol civilizacija egzistuos, žmonės nebandys pasinaudoti; patarimas gauti įsitikinimą, kad "visa, kas pasaulyje dedasi, geryn eina, mažai ką skiriasi nuo tikėjimo, kad kada nors ateis laimė. Tačiau autorius pataria vieną neigti, o kitą — įgauti. "Kulturos" B-vės leidiniai, abelnai tariant, yra gana parinkti; tat nežinia kaip šis niekkiekis įsimaišė į tos bendrovės leidinius.

Gero dailios literaturos žurnalo mes, lietuviai, neturime. Susikuopę į burelį žymesnieji musų literatai bandė tokį išleisti. Bet pirmi du numeriai toli netokie, kokie turėtų buti. Didžiumoje "Baro" turinys yra toli nuo žmogaus gyvenimo. Turi perdaug vertimų.

Taigi,

Gustaitis špygą gali vadinti tiesiai špyga, grieko nebus.

Krėvė gali pamiršti senų amžių žydus ir visokius jų vardus.

Kirša gali pradėti rašyti taip, kad žmonės galėtų suprasti, ką jis nori ir turi pasakyti. Taip pat butų neprošalį jam atidžiai peržvelgti korektas.

Šeinius gali pamiršti tas mergaites, kurios pasiverčia į drugius. Mažiau tuščių žodžių; daugiau minties, daugiau jausmo, arčiau prie žmogaus gyvenimo.

Putinas — nieko sau.

Marcas Baukas.

Atminimai.

I.

Vėl stygos užgautos
Skamba liudnai,
Tai tavo, o praeitie,
Saldųs atminimai!

II.

Norėčiau sugrįžti
Į džiaugsmo tėvynę
Ir sąpnais prašyti,
Išliuosuot krutinę
Iš ilgėsio kalnyno—
Kluponių šventų
Ir šalto ledyno—
Skausmo aistrų...
Vien tik atminimai
Džiaugsmo sapnų.
Ir tu, širdie, dar rymai—
Belauki dienelių viltų...
Lauki, ilgėkis šventai—
Tai laimė tau skyrė.
Lukesy užgims džiaugsmai,
Skausmo laivu atsiirę
Iš plačiųjų vylių jurių
Ant bangų galingų.
Nenudrėks audra liaurų,
Nei minčių aušringų.

Simas Bėdutė.

LAIMUŽĖLĖ.

Man dalelė—skausmas vienas.
Laimužėlė—kietas plienas.
Ant krutinės—ledas šaltas,
Susipynęs rožes baltas,
Per pasaulį skrisiu saulėn.

Simas Bėdutė.

Izaokas Njutonas

(1642—1727)

(Tąsa)

Be galo didelių ir be galo mažų dydžių pasaulis. Jų tarpe —žmogus, su jo silpnais pajautimais ir su galinga, dieviška mintimi. Njutono dėsnis riša abu pasaulius. Jis valdo ir atomus ir žvaigždes. Laplasas sako: "Lenktoji linija, kurią aprašo lengvutis atomas, turi tokią pat tikslią linkmę, kaip ir planetos." Tas svarumo dėsnio visuotinumas, tas pasekmių gausumas, tas pritaikymo įvairumas verčia matyti jame didžiausią žmogaus proto įgytą dalyką. Teisingas buvo Gallejus, kurs perskaitęs Njutono "Pagrindus" nustebęs sušuko: "Dar niekad nieko panašu vienas žmogus nebuvo sutvėręs." (Kleinas "Astronomijos vakarai.").

Tačiau Njutono atradimai toli gražu ne iš sykio iškovojo mokslo pasaulio pripažinimą. Pakaks paminėjus, kad toki žymųs mokslininkai, kaip Hinigensas, Leibnicas ir Bernulli stojo arba prieš patį Njutono paskelbtą dėsnį, arba prieš jo įrodymus. Be to dar vienas Londono Karaliaus Draugijos narys stojo visai neteisingai norėdamas pasisavinti Njutono "Pagrinduos" išreikštus dėsnius.

"Pagrindai" Njutoną padėlė į pirmaeilių viso pasaulio mokslininkų eiles. Kai Jokubas II pareikalavo, kad Kembridžio universitetas vienam vienuoliui duotų magistro laipsnį, Kembridžio universitetas įžiurėjo tame savo teisių siaurinimą ir nusprendė kovoti su vainiku (karaliumi). Vienas šios kovos įžymesnių asmenų buvo Njutonas, kurs nežiurėdamas savo monarchinių įsitikinimų energingiausiai gynė unisersiteto teises. Vainikas buvo priverstas atsisakyti nuo savo reikalavimo. Šis politinis Njutono įsikišimas davė pagrindo Kembridžio universitetui 1688 m. išrinkti jį atstovu į parlamentą (tiesa, maža balsų didžiuma). Njutono buvimas parlamente atsiėjo kaip tik tai sesijai, kai parlamentas sudarė žinomą konvenciją, t. y. parlamentas karaliumi išrinko Vilių III (Vilhelmą III) vieton nuo revoliucijos pabėgusio Jokubo II. Parlamente sulig savo įsitikinimais Njutonas pašlijo prie torijų partijos. Bet visas Njutono buvimas parlamente atsižymėjo tik viena savotiška istorine kalba. Kartą, pastebėjęs atdarą langą, kurs tribunoje esančiam oratoriui grasino skersvėju, jis kreipėsi į spikerį prašydamas, kad langą uždarytų. Tai buvo vienintėliai parliamente pasakyti Njutono žodžiai.

1669 m. Njutoną užgavo šeimyninis skausmas: mirė jo sena motina, prie kurios visą laiką buvo labai prisirišęs. Paskutines jos gyvenimo dienas pats Njutonas pasiliuosavęs iš universiteto ją slaugė. Ši mirtis smarkiai užgavo Njutono nervų sistemą.

1692 m. Njutoną užgavo naujas skausmas. Jo kambarinis šunytis Daiamondas (Deimantas) jam nesant kambaryje parvertė degančią žvakę ant rankraščių, kurie ir sudegė. Žinant kaip nenoriai Njutonas savo kuriniais kreipdavosi į spaudą ir kaip ilgai jo atradimai išgulėdavo jo kambary, galima matyti, kad šunyčio neatsargumas žmonijai padarė milžiniškų nuostolių. Apie tai, kad sudegė svarbus dokumentai, galima spręsti kad ir iš to, kad ši nelaimė buvo smarkios Njutono dvasios ligos priežastis. Nurodymai apie šią ligą semti iš tų laikų mokslininkų laiškų ir iš vieno Kembridžio universiteto studento dienyno. Vėliau Njutonas tiek pasveiko, kad smarkiai užsiėmė religija, norėdamas savo atradimus suderinti su bažnyčios mokslu. Po to jis ėmėsi žiurinėti savo rankraščius ir stengėsi juos išleisti, arba antru kart atspausdinti jau išėjusius raštus. Bet jo mokslinis produktingumas žymiai sumažėjo ir kaikuriuos jo įžymius tada padarytus atradimus jau negalima lyginti su tuo nuostabiu ir visapusiu veiklumu, kurį jis parodė prieš savo dvasios ligą. Gi į šią ligą reikia žiurėti, kaipo į to erzinimosi ir didelio nekantrumo šaltinį, ką Njutonas rodė paskutiniais savo gyvenimo metais. Tačiau kai kurie jo biografai nepripažįsta, kad ši dvasios liga galėjo turėti bent kiek reikšmingos įtakos į jo budą. Pav., štai ką rašo M. Filipovas. "'Mes iš labai daugelio atsitikimų matom, kad net genialiausiems žmonėms yra tik apribota jų kurybos epocha ir kad vėliau jie tik tobulina savo pirmesniuosius atradimus. Kiekviename, net didžiausiame genijuje yra tik tam tikras kurybinės energijos išteklius, kuris anksčiau ar vėliau išsenka, žiurint koks buvo jo budas, temperamentas, dažnai net ir išorinės aplinkybės, kuriomis Njutonui buvo, pav., jo išrinkimas atstovu į parliamentą — jam visai netinkamas užsiėmimas. Dažniausiai pastebima, kad pirmalaikis išsivystymas buna greito nuilsimo ir net mirties priežastimi. (Paskalis, Mocartas, Rafaelis). Apie Njutoną negalima pasakyti, kad jo vystymasis ėjo normaliai ligi pat jo perneštos sunkios dvasios ligos. Bet labai galimas dalykas, kad jo kurybos sumenkėjimas įvyko nepriklausomai nuo ligos. Ištesėjimas be pertrukio nuo jaunystės ligi pat gilios senatvės — labai retas dalykas, ir be to dar greičiau sutinkamas poetų tarpe (Gate, Viktoras Hugo), nei kad mokslo srity. Njutonas padarė savo didžiuosius atradimus tik 24 metus sukakęs: jo pagrindai pirmai laidai buvo apdirbti tik kai jis buvo 45 metų amžiaus. Dvidešimt vieni metai, — gana žymus laikotarpis; bet ir pats Njutono kurybos sumenkėjimo faktas neteisingas. Juk po ligos jis galutinai išdirbo mėnulio judėjimų teoriją ir paruošė naujas savo nemirštamojo darbo laidas, kur padarė daug naujų, gana svarbių papildymų. Po ligos jis suruošė savo astronominės refrakcijos t. y. šviesulių spindulių lužimo žemės atmosferoje teoriją —gana gudrią, nenustojusią reikšmės ir po šiai dienai Pagalios po ligos Njutonas išsprendė keliatą gana sunkių kitų uždavinių, kuriuos jam kiti matematikai pasiulė"... Šie pastarieji dalykai ypač tipingi įžymiam galvojimui. 1696 m. Jonas Bernulli iššaukė "visus žemėje žydinčius gudriausius matematikus" išspręsti du labai sunkius uždavinius. Šis iššaukimas buvo atsiųstas ir į Londono Karaliaus Draugiją, kuri jį perdavė Njutonui. Šis tą pat dieną išsprendė abu uždaviniu ir sprendimus pasiuntė Draugijos pirmininkui Montegiu. O tuo tarpu Leibnicas, nustebęs "uždavinių gražumu," sužinojęs, kad Bernulli paskyrė tiems uždaviniams spręsti tik pusę metų laiko, paprašė tą laiką pratęsti ligi vienų metų.

(Bus daugiau)

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Anthony A. Tulys
Editor.
V. M. Čekanauskas
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje ir kitur $3.00
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Išnaudokime Progą.

Amerikiečiai lietuviai dažnai gauna laiškų nuo savo giminių, gyvenančių Klaipėdos krašte, arba netoli tos apielinkės. Laiškuose plačiai nusakoma kokia auksinė yra proga dabar lietuviams įsigyti geras biznis bei ukis Klaipėdos krašte. "Sandaros" Redakcijai teko matyti pora tokių laiškų. Laiškai, matyt, rašyti nelavintos rankos, bet aiškiai pasakanti nuogą teisybę.

Iš tikrųjų, dabar yra geriausia proga lietuviams nusipirkti savastis Klaipėdos krašte. Kodėl? —gal kas paklaus. Atsakymas trumpas: todėl, kad lietuviams užėmus Klaipėdos kraštą, daugelis vokiečių ukininkų ir biznierių jaučiasi nepasitenkinę lietuvių valdžia ir bevelija parduoti savastį ir važiuoti į Vokietiją, kur yra vokiečių valdžia. Tokie 100 nuoš. vokiečiai pasiryžę parduoti savo ukį, arba biznį už daug pigesnę kainą, negu jų savastis yra verta. Taip rašo iš Klaipėdos krašto piliečiai; bet ir mum patiems nesunku tas suprasti.

Tačiau ilgai tos progos nebus. Už metų-kitų vokiečiai ukininkai bei biznieriai apsipras prie lietuvių valdžios ir nutars pasilikt, kur esą. Tuo et tas pats ukis, arba tas pats biznis nupirkti atseis gal du, o gal ir daugiau kartų, negu dabar atseina.

Lietuvoje gyvenantiems sunku pasinaudoti ta auksine proga dėl to, kad ten retas kuris turi susitaupęs tukstantį, ar daugiau dolerių. Tuom tarpu kas kita galima pasakyti apie Amerikos lietuvius. Čia mes galime tukstančiais skaityti tokiuos, kurie turi susitaupę po keletą tukstančių dolerių. Todėl amerikiečiams lietuviams yra labai lengva pasinaudoti aukščiau minėta proga —įsigyti gražų ukį, arba gerą biznį Klaipėdos krašte.

Tiesa, mes apsipratome Amerikoje, daugelis įsigyjome čia namą, ar biznį ir dabar beveik nė pamislyti nebepamislijame grįžti savo kraštan. Mums rodos, kad čia tai jau geriausia. Vienok neatrodo taip, kada prisižiuri arčiau į musų gyvenimą. Ir juo toliau, tuo mažiau progų lietuviams praturtėti bei biznieriais palikti Amerikoje. Priešingai, juo toliau, tuo silpniau biznis eina ir seniems lietuviams biznieriams. Tas yra dėl to, kad lietuviai pramoko šiek-tiek šio krašto kalbos ir dabar nebepaiso daug, kur jie daiktus perka, pas lietuvį, ar svetimtautį. Netolimoje ateityje tas dar tvirčiau pasireikš.

Fabrikų darbininkams čia irgi ne pyragai. Dirbti reikia sunkiai dulkių ir trenksmo pilnam fabrike. Reikia valandas daboti ir vis po kito priežiura skursti. O vienok ir tarp tokių darbininkų, kurie neša ant savo pečių tą sunkų jungą, mes rasime daug, ir gana daug, turinčių susitaupius po keletą tukstančių dolerių. Taigi, jei tokie darbininkai butų drąsus, tai su šia diena blokštų nuo savo pečių tą savos rušies vergijos jungą, važiuotų Klaipėdos kraštan, įsigytų ukį ir pradėtų ant savęs gyventi. Tik bėda tame, kad žmonės yra bailųs ir apsipratę prie kokio nors ir labai prasto, darbelio bijo pasijudinti ir paieškoti ko geresnio.

Amerikiečiams lietuviams, pagyvenusiems daugiau pakilusioje šalyje, prie įvairių parankumų, dar gal baisu grįžti į Lietuvą dėl neesamų ten parankumų ir tt. Tačiau kada kalbame apie Klaipėdos kraštą, tai turime ir tai pamiršti. Nes Klaipėdos kraštas yra daug daugiau išvystytas, negu Didžioji Lietuva. Kaip girdėti, ten yra gerai išvystyta ir telefono stotys ir elektros. Yra išvesti geri vieškeliai. Paštas ten taip pat gerai patarnauja. Esą net ir į kaimus bei viensėdžius laiškai pristatomi kožną dieną. Valdžia Klaipėdos krašte irgi skiriasi nuo Didžiosios Lietuvos, ji yra demokratingesnė ir labai panaši į Amerikos valdžią savo patarnavimu.

Todėl, lietuviai amerikiečiai, ar nelaikas mums pagalvoti, kad paskui nesigailėtumėm praleidę tą retą progą? Tie, kurie turime patyrimų biznyje, galime važiuoti į Klaipėdos kraštą ir įsigyti ten viešbutį, arba kokią krautuvę. Buvę saliuninninkai — saliuną. Tie, kurie turime ukio patyrimą, galime įsigyti geriausį ukį, su gerai išdirbtais laukais, muriniais namais, gerais galvijais.

Tai padarę, galėsime lengviau dirbti ir gyventi ten, kur skamba lietuviška daina, kur gieda vieversėlis, kukuoja gegutė ir teka Nemunas. Galėsime gyventi savam krašte!

Apžvalga.

LENKAI NAUDOJASI NEMUNU.

"Tautininkų" partijos organas "Lietuvis" rašo:

"Reikia pripažinti kad Anglai yra geresni diplomatai už Prancuzus. Iš kelerių metų Lietuvos politikų praktikos jie mato, jog Lenkijos planai Lietuvoje geriausiai vykinti palaipsniui, o ne iš karto: pirma išspaudė Aliantai iš musų valdžios Nemuno neitralizaciją, pakišę Lietuvos de jurės pripažinimą. Musiškiai pasirašė, o spaudoje skelbė nepildysią to pažado. Per pora metų, girdi, daug kas atsimainysią, Rusija pasipriešysianti Lenkijos imperializmui, ir Nemunas busiąs laisvas Lietuvai. Kad to spekuliacija vaikų žaismas buvo, tai parodo Klaipėdos sutartis. Lygiai po dvejų metų nuo pripažinimo Lietuvos de jure musų valdžia Klaipėdos sutartim antrą kartą sutiko su Nemuno neitralzacija ir dar pasižadėjo duoti Lenkijai naudotis Lietuvos gelžkeliais ir telegrafais. Tuo pačiu metu Ambasadorių konferencija priskyrė Lenkijai Vilniaus kraštą."

KOKS BOLŠEVIZMAS RUSIJOJE.

Šiomis dienomis pasirodė Londone nauja knyga apie Sovietų rėžimą. Jos autorius yra Michael Farbman. Žmogus, matyt, yra bešališkas ir pasakąs teisybę, nevystydamas ją į retorikos šilkus. Knygoje ("Po Leninui") nurodoma, kad bolševikams pavyko paimti į savo despotizmą Rusiją tik dėka susibėgusių tam tikrų aplinkybių ir nepaprastu Lenino gabumu. Nes bolševikai narių teturi tik 700,000 ir ta maža grupelė žmonių valdo šalį, su 103,000,000 gyventojų.

Toliau knygoje pažymiama faktas, kad laipsniškai Rusija keičia savo taktiką ir grįžta į evoliucijos kelią. Esą dabar Rusijoje yra daugiau kai penkiasdešimtas nuošimtis privačių verteivų. Kapitalizmas vystosi. Žemė grįžta į privačias rankas, nors pradžioje bolševikų rėžimos buvo noras sunacionalizuoti visą nuosavybę.

Žodžiu sakant, rusų bolševikų svajonės jau gavo galą. Dabar ten evoliucijos keliu einama prie kitokios rėžimos.

Gaila, kad musų lietuviai bolševikai dar vis nesusipranta ir nesustoja putę į tą seną dudelę, kurią rusai bolševikai jau paniekino.

PAČIOS PRIEŠ SAVE.

Praeitą kartą mes minėjome apie necivilizuotą incidentą Kedainiuose, tai apie tas 34 merginas, kurioms begėdiškai buvo nuplėšta garbė.

Pasirodo, kad tame "pasidarbavo" dvi Seimo atstovės, klerikalės, Galdikienė ir Gvildienė. Esą moterėlės pasirašė, kad panašiu budu butų patirta merginų "rutų vainikėlis."

Tas maž-daug parodo ant kiek moterys yra susipratusios.

ŠKANDALAS TARP STUDENTŲ IR POLICIJOS.

Įvyko sensacingas susirėmimas tarp pagarsėjusio Harvardo studentų ir Bostono ir Cambridge policijos. Studentai patalpino savo satyros laikraštuke, "Lampone" dvi karikaturas, kurios policijos supratimu įžeidžia Amerikos vėliavą ir dorą. Tuo remdamosi policija uždraudė baigti laikraštuką pardavinėti. Bet studentai, kaip girdėti, rengiasi išleisti daugiau tos laidos kopijų ir pardavinėti prieš policijos norą. Jie tariasi su advokatais.

"Lamponas" (Lampoon) prasižengė dėl dviejų karikaturų. Viena jų buvo atvaizduojanti kaip pirmas Amerikos prezidentas Washingtonas pereina Delaware su vėliava ant pečių. Čia policija įžiurėjo vėliavos paženiminą. Antra karikatura — tai kiek pakreipta kopija pagarsėjusio francuzų piešėjo Edouard Maneto nuogos moters piešinio, kuris yra Louvre, Paryžiuje. Karikaturoj to piešinio moteris laiko vyno stiklą rankoje ir merkia akį.

SU LENKAIS DERAMASI.

Sovietai, turėdami gerų šnipų, pirmieji viską sužino. Taip nesenai Sovietų spauda pranešė, kad einant deryboms Lietuvos su Vokietija geležinkelių reikalais, Berlyne įvykę Lietuvos derybos bos su Lenkija. Esą tartasi Nemuno plukdymo, telefonu susisiekimo, konsuliariniais ir kitais reikalais.

Dabar štai kas paaiškėjo.

Tikrai tuo laiku Berlynan važinėjo premjeras Petrulis (oficialiai neva pasižiurėti, kaip derybos musų su Vokietija eina) ir ten, kaip patikimi šaltiniai sako, tarėsi su Lenkijos delegatu Lukaševičiumi, kuris žinomas iš Suvalkų derybų.

Iš kitos pusės kun. Vailokaitis vedąs neva biznio derybas. Ir trečia min. kab. dabar intensyviai šį klausimą svarsto.

Dirva jau ruošiama Elta spaudai jau davė kelius pranešimus apie Klaipėdos konvenciją, apie Klaipėdos pirklių reikalavimus ir tt. Žodžiu visuomenė pratinama prie minties, kad su Lenkija jau laikas susitart. Tai yra.

Taigi visos žymės yra tokios kad su Lenkija bus susitarta ir sudaryti oficialųs ir formalųs santykiai.

"Katalikiška Lenkija" rems Lietuvos klerikalus, šie smaugs Lietuvos pažangiąją visuomenę, liaudį ir viešpataus, kol kaip paprastai tokiais atvėjais, ateis nelaukiamas galas.

Amerikos lietuviai! Ar apie tokią Lietuvą Jųs svajojot?!

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ POLITIKOS KRACHAS.

Lietuvos kademai galutinai susikompromitavo.

Ištisoj eilėj politinių pozicijų jie su didžiausia gėda pralaimėjo.

Bet jie gėdos nebijo, nes siekia tikslo iezuitiškai.

Visos priemonės jiems geros, visi, kad ir nešvariausi keliai, jiems eitini ir einami. Ne. Teisingiau, ne einami, bet šliaužiojami. Asmens savimeilės, tautos garbės sąvokos jiems visai svetimos.

Štai popiežius Vilnių pripažino Lenkijai.

Žinant Vatikano intrigas ir jo kreivą politiką, nebutų tai didelis smugis Lietuvai, jeigu jos politika butų rimtose, valstybingose rankose.

Bet Lietuvos klerikalai — ištikimi Romos tarnai, popiežiaus jie nesvarstydami klauso.

Popiežius, mat, neklystantis. Jo reikia klausyti.

Ir štai, musų klerikalai —juodojo internacionalo paklusnųs kareiviai, už tai, kad pasipiktinę Lietuvos piliečiai pareiškė protesto, kad apsvaidė Zecchini namus kiaušiniais, žemiausiai popiežių atsiprašo. Maža to.

Jie siunčia sacharinščiką, tiką vakar iš kaltinamųjų suolo atsikėlusį kunigą Purickį į Romą pas "Šv. Tėvą."!

Ir "šventas ir neklaidingas tėvas" Purickio nepriima. Pasižiurėjęs į Vatikano duris, palaižęs neatsidarančias duris, kun. Purickis sugrįžta Kaunan.

Kur savimeilė, kur gėda, kur padorumas?! Pasaulis to niekad nematė ir vargu bematys.

Lietuvos kademams ir Vatikanas prispiovė veidą. O tempora o mores!...

NADAS RASTENIS.

Balandžio 7 d. Marylando Valstijos Aukščiausias Teismas suteikė Nadui Rasteniui pilnas advokato tiesas. Dabar jis atidarė tiesų ofisą 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Gyvendamas So. Bostone, Nadas Rastenis labai daug pasidarbavo vietos lietuvių tarpe ir Lietuvos naudai. Be abejo, dabar darbuojasi p. Rastenis Baltimorėje. Nado Rastenio asmenyje amerikiečiai lietuviai susilaukė naujo profesionalo savo eilėse. Linkime naujam musų advokatui geriausių pasisekimų.

Keletas Pastabų iš Sandariečių Spaudos.

Perskaitęs "Vienybėje" N. 98 straipsnį "Iš musų viskas, o mums nieko" — pamaniau sau, tai eilinis "Vienybės" — rėmimas — Valst. Liaud. ir tiek. Bet kada tą rašinėlį radau perspaudintą "Sandaroje" 4. IX. 1924 m. nutariau ir savo keletą pastabų parašyti Tamstoms.

Tame straipsnėly p. Balandėlis meta dr. Alseikai ir man užmetimą, kad mudu nepalaikome ryšių su broliais amerikiečiais, o ypač su savo vienminčiais — Sandariečiais. Į tai trumpai galiu atsakyti: ne viskas ten atatinka tikrenybei. Iki mano apsilankymo Amer. 1922 m. aš visai mažą supratimą teturėjau apie brolių amerikiečių gyvenimą.

Dabar man ne bykas galėtų tokį užmetimą padaryti. Šiandie aš jau visuose klausimuose neblogiau orientuojus, kaip ir tie, kurie dedasi dideliais "dideliais" žinovais. Aš palaikau tampriausius įdėjinius ryšius su savo vienminčiais Sandariečiais — sekdamas Tamstų spaudą. Ir ištiesų dar nei vieno N. "Sandaros" ir "Tėvynės" nepraleidau neskaitęs. Tiek pat ir kitus laikraščius tenka peržiurėti. Tuo budu aš nepraleidžiu nei vieno straipsnio, nei vienos korespondencijos iš įvairių kolonijų tilpusių "Sandaroje." Nes aš kitaip negaliu suprasti spaudos, kaip tik tikrą veidrodį musų gyvenimo. Tuo tik vien aš linkėčiau ir broliams Sandariečiams sekti ir musų "Lietuvos žinias", "Lietuvos Ukininką." Kokios gi kitos priemonės gali but geresnės, negu informuotis per spaudą. Laikraštin suplaukia visokios žinios žinelės. Čion tiek pat iškeliama naujų minčių. Žinoma but gerai dažniau rašinėti ir atskirus straipsnius spaudon. Bet mano išmanymu Sandariečiai, turėdami tokį gražų ir skaitlingą burelį inteligentų, veikėjų, kurie ne tik neblogiau, bet dar geriau gali parašyti už mane, lengvai gali užpildyti "Sand." Kitas brolis norėtų, kad jam dažniau gromatas rašyti ir-gi butų neblogai. Viską tą atlikti jokios fizinės galimybės nėra. Be tiesioginių pareigų dar lieka tiek daug partinio, visuomeninio ir kulturinio darbo dirbti, kad dažnai 14-16 ma jei skaitysi už pareigą vien darbo valandų neužtenka. Žinoma jei skaitysi už pareigą vien užsimokėjimu organizacijai nario mokesnio ir dalyvavimas parengimuos, išvažiavimuos kelius kart į metus, tai tuomet butų liuosesnio laiko. Bet dabar Lietuvoje tenka nedideliam skaičiui inteligentų avangarde stovėti tas kovas, kitaip sakant antras kovas. Pirmoji stadija, tai ilgus metus ėjo kova už nepriklausomybę. Dabar eina kova už paliuosavimą Lietuvos liaudies iš kryžiuočių — klerikalų vergijos. Nes jei dabar nepasisektų Lietuvos darbo žmonėms pasiliuosuoti iš klerikalų žabangų, tai tuomet ilgus metus Lietuvoje reikėtų skursti ir vargą vargti. Dabar galiu jums, broliai amerik. linksmą naujieną pranešti, kad musų darbas neina veltui. Šalyje jau aiškiai matosi persilaužimas. Rodyklys tam, tai Savivaldybių rinkimai. Didžiausias pralaimėjimas visų reakcininkų, kaip kademų su visą traice, Krikščionių dem. darbo Federaciją, ukininkų sąjunga, taip ir tautininkų-pažangiečių. Antra tai musų eilėse, nesimato verkšlenimo, nepasitenkinimo, ieškojimo naujų draugų, kaip tai darosi Amerikoje. Mums viskas tas aišku aiškiausia. Tiktai dar vienus antrus metus suglaudus eilės, bendromis pajėgomis su savo vienminčiais Sandariečiais ir musų laisvos liaudies laimėjimas daugiau, negu užtikrintas. Tiktai nereikia atsitolinti nuo plačiųjų darbo žmonių masių. O vieno kito "politikierio" nepasitenkinimas, tai glupstva, visados tokių pesimistų verkšlenančių rasis.

Dar viena atsiminkite, gerbiamieji, kad pas mus dar randasi šimtai tukstančių piliečių neskaitančių laikraščių. Negalime gi mes juos užmiršti, net ir pareiga musų informuoti juos.

Antras užmetimas, tai, girdi, Žygelis ir dr. Alseika prisirinko dolerių, o jų prisirinko daug ir užmiršo mus. Čion galima faktiną pataisą padaryti. Tai kad nei Žygelis nei dr. Alseika niekuomet sau jokių dolerių nerinko ir kol Žygelis sveikas-gyvas bus nerinks.

Taip jis rinko — Politiniam Iždui, — tai bendran musų iždan, o iš ten jau buvo siunčiama Valstiečių Liaudininkų Centro Komitetui. Tiek pat Žygelis rinko įvairioms kulturinėms organizacijoms, kaip tai Žiburėliui, Karpui, Lietuvos Mokyt. Prof. Sąj., bet ne sau. Čion klerikalų šulas dr. Jokantas patalpino šį rašinėlį "Lietuvoje" žinoma su savo tikslais. Bendrai imant dabar klerikalų, kaip oficialių, taip ir neoficialių asmenų eilinis uždavinis — suardyti bendrą frontą tarp Sandariečių ir Valst. Liaud. Ir žinokite, kad jie prie šio tikslo eis nesigailėdami nei jėgų, nei lėšų. Todėl bukite atsargųs. Tam o ne kam kitam tveriama "tautininkų" partija, Respublikos "gerovei" —partija.

Baigdamas šias pastabas vien tiktai palinkėčiau musų vienminčiams Sandariečiams pasekmingai pravesti šią Seimą auks. kand. ir sustiprinti savo organizaciją. Organizacijinis darbas, kaip matosi, pas jumis kuo tolyn vis tvarkingiau vedamas. Ir nestebėtina. Turint Sandaros centro vald. tokius sumanius ir darbščius vyrus, galima daug ko pasiekti.

Tą patį galima pasakyti ir apie jusų organą "Sandarą," kuri turėdama tokį gabų redaktorių p. Tulį didelę pažangą daro.

B. Žygelis.

Vėl Nauji Lenkų ir Francuzų Spąstai Lietuvai.

(Nuo musų spec. korespond.)

Yra žinių, kad praeitą mėnesį buvo slaptas pasitarimas tarp lenkų ir prancuzų dėl Klaipėdos atėmimo iš lietuvių. Prancuzai pasižadėjo padaryti žygių, kad į tą naują ginčą nesimaišytų santarvė ir lenkai laisvai galėtų smurtu pagrobti šį Lietuvos uostą, panašiu budu, kaip ir Vilnių, o po šio smurto šį klausimą pavesti Tautų Sąjungai spręsti, kuri užvilkins sprendimą ir leis lenkams įsigyventi Klaipėdos krašte. Minimą smurtą įvykinti manoma apie gegužės mėn. Tuo budu, jeigu ištikrųjų šis smurtas įvyktų, tai ginčo išsprendimo pavedimas Tautų Sąjungai jau mums butų aiškus ir nebereiktų jau bepasitikėti T. S., kuri Lietuvai jau tiek yra pridariusi skriaudų dėl Vilniaus ir gina tik galingųjų pusę. R-is.

Kaunas, 1925. IV. 6.

Pardavė Pačią.

TULSA, Okla. Eugene Purdy, jaunas Tulso bažnyčios deakonas, teisiamas žmogžudystėj. Jis nušovė tulą Hiuchsoną, aliejaus verteivą, kuris buvo paviliojęs pirmojo pačią. Bylą tardant paaiškėjo, kad pirmasis buvo pardavęs savo pačią Huchsonui už $50,000. Kunigas neprisipažįsta prie to jam užmetimo.

KAZYS IR DĖDĖ

—Gut morning, Kazy!

—Sveikas, Dėde, o kaip viskas einasi?

—Nelabai gerai, vaike. Gavau gromatą iš seno kontro kur pranešama, kad ten žmonės pradeda revoliuciją kelti prieš kunigus ir kad bedievybė kaip koki marva pradeda užvaldyti visą kraštą.

—Kaslink revoliucijos, Dėde, tai ten jos nėra ir kol kas nieko nesigirdi apie tai ir nėra reikalo nuogastauti. Gi kaslink to, kad vadinama "bedievybė" platinas, tai lietuvis darbininkas turi tuomi pasidžiaugti!

—Na, tai, pasakyk man, vaike, kokį tu gerą matai jei tie šliuptarniai užvaldytų šalį?

—Visų pirma, Dėde, reikia pasakyti tai, kad Lietuvos gyventojams greitai palengvėtų vargų našta ir tuomi kaip bematant susidarytų geresnės gyvenimo sąlygos.

—Aš mislinu, kad tu, vaike, tik čiudinės iš manęs taip šnekėdamas. Jeigu jau, vaike, katalikų valdomoj šaly kuriems ir Dievas padeda negali buti gero, tai bedieviams valdant, nei to tiek nebus.

—Bet pažvelgk, Dėde, rimtai į faktus ir pamatysi. Daleiskime šiandiena Lietuvą valdo kunigai ir ar matai ten kokią gerovę? Amerikiečiams lietuviams juk jau ir ausys užglušo beskaitant iš Lietuvos gautus laiškus nuo giminių ir draugų kuriuose vientik nusiskundimai, dėjavimai ir prašymai paramos. Na dabar daleiskime: Ameriką valdo vadinami bedieviai masonai. Čia yra toki tvarka, kad kunigą jokioje valdiškoje vietoje nepamatysi ir jis jokią tokią vietą negali užimti kad ir norėtų. Anot Dėdės, šią šalį valdo bedieviai ir nuo jokių nematomų esybių nelaukia jokios malonės, bet viską stengiasi sukurti savo protu, savo rankų darbu. Bet mes matome, kad šioje šalyje, nei kiek nėra prastesnis, bet dar geresnis gyvenimas, negu kokioje pasaulyje katalikiškoje šalyje.

—Jei tu, vaike, taip sakai ir yra teisybės, kad bedieviams valdant gali buti geriau, tai kodėl Lietuvos žmonės neišsirenka bedievišką valdžią, o vis išsirenka katalikišką?

—Tas viskas, Dėde, priklauso nuo daugelio aplinkybių. Visų pirma, šiandiena kunigai valdanti šalį, deda visas pastangas, kad visuomenei nedaleidus tos teisybės dažinot. Turi, Dėde, nepamiršti tai, kad kunigai ten veda agitaciją visose bažnyčiose ir spaudoje. Nors jie visa gerkle šaukia, kad bedieviai eina sykiu su velniu, bet šiame reikale velnias kunigams yra didžiausia pagelba buti valdonais. Mat Lietuva yra katalikiška šalis. Tenaitiniai žmonės visoje didžiumoje yra katalikai ir iš pat mažystės yra įgąsdinti visokiomis baidyklėmis ir velniais. Juk mes žinome, kad ten žmonės kunigų yra išauklėti tokioje dvasioje, kad girdi ant žemės žmogui nėra reikalo ieškoti kokiu laimių, nes tai esą "svieto marnastys."

—Kaip tu, vaike, esi bedievis, tai taip ir šnėki! Juk taip yra ir šventam rašte parašyta...

—Aš žinau, Dėde, kad taip šventraštyje yra parašyta. Bet faktas yra faktu, kad tas kas šventraštyje yra parašyta, tai kunigai liepia tik žmonėms pildyti, o jie patys daro visai kitaip.

—Tu čia, vaike, nušnekėjai, nei šį, nei tą. Na ir kurgi davadas tokiam tavo pasakymui?...

—Davadas, Dėde, tam yra gana rimtas. Štai dabar Lietuvoje yra daug visokių trukumų ir tas gyventojams gimdo vargą ir skurdą. Ten reikia kiek galima daugiau nutiesti geležinkelių. Reikia kiek galima daugiau įrengti dirbtuvių, kad Lietuvos žmonės bežemiai ir mažažemiai gautų darbų ir galėtų padaryti geresnį pragyvenimą ir nereikėtų ieškoti progų bėgti užsienin. Bet šiandieniniai Lietuvos valdonai to nedaro. Jie šiandiena daugiau rupinasi, kad kaip nors susitaisyti sau geresnį gyvenimą. Jie šiandiena suka galvas, kad tik sudarius su Popiežium Konkordatą ir gavus sau užtikrintas įeigas. Kada jie pasirašys tą konkordatą, tai Lietuvos gyventojai kiekvienam ten esančiam kunigui, kurių randasi apie tukstantis turės kas metas sumokėti po 10,671 litą arba bendroje sumoje 10,670,909 litus! Bet turi nepamiršti, kad čia dar nevisos jų įeigos. Kiek jie susirenk per per kalėdojimus ir už kitas dievmeldystes. Tik pamąstyk, Dėde, kiek daug ką Lietuvai butų galima už tokias sumas pinigų kas metas įrengti ir jei tokių mokesčių nebutų kuriuos turės sumokėti kaimiečiai, kiek jiems palengvėtų gyvenimas. Jie žinoma, valdydami šalį ir žaisdami ant katalikų jausmų, su velnio pagelba juos gąsdindami tai padarys ir žmones paskandys dar į didesnį vargą.

—O jei, vaike, bedieviai valdytų šalį, ar tokių mokesčių nebutų?

—Žinoma, Dėde, kad nebutų. Visų pirma, kada pažangieji žmonės paims valdžią, tai kunigams bus pasakyta, kad jie apsiskustų barzdas. kurias šiandien užsiauginę ir kad eitų į bažnyčią Dievą garbinti. Jei Lietuvoje yra katalikų, tai lai katalikai savo, bet ne valstybės lėšomis užsilaikys parapijas, o į valstybės iždą surinkti nuo žmonių pinigai, tat bus sunaudojami pačių gyventojų reikalams.

—Tai pasakyk, man, vaike, ką reikia daryti, kad taip galėtų buti?

—Lietuvos žmonės, kada bus rinkimai, tai visi žmonės privalo balsuoti ne už kunigus, bet už Valstiečius Liaudininkus. O Amerikos lietuviai, kurie nori, kad Lietuvoje pasidarytų geresnis ir žmoniškesnis gyvenimas, tai šiandiena kiek kuris išgali, privalo paremti prie Sandaros susidariusį "Rinkimų Fondą," kad tas Fondas reikalui esant, galėtų teikti paramos Valstiečiams Liaudininkams kiek galima daugiaus supaźindinti Lietuvos žmones su kunigų jiems taisomoms kilpoms ir tuomi permaina Lietuvoje įvyks.

—Aš, vaike, šį sykį neturiu ant to ką sakyti ir man rodos, kad tu teisingai nupasakojai. Aš mislinu, kad ir aš pats tam reikalui kokią dolerinę duosiu.

Vietos žinios.

AR BUVO TVANAS?

"Draugas" rašo, kad Chicagoje Dr. Pakštas davė paskaitą ir, pasiremdamas "šv. raštu" "prirodė," kad tvanas buvo. Ir Dr. Pakštas tvirtina, kad mokslas sutinka su "šventu" raštu.

Gegužės 3 d., "Sandaros" svetainėje, bus duodama paskaita ir bus prirodyta moksliniais faktais, kad tokio tvano, kaip biblija skelbia, nebuvo ir negalėjo buti. **J. K.**

DRAUGIŠKA VAKARIENĖ. Pagerbimui ALTS. Auksinio Kontesto darbuotojams.

Subatoj, bal. 18 d. Sandaros svetainėje ALTS. moterų 78 kp. surengė draugišką vakarienę dėl pagerbimo Kontestininkų. Svečių buvo nemažas burelis iš vietinių ir, taipgi dalyvavo svetys iš Hartford, Conn. p. G. Levišauskas, laimėtojas pirmos dovanos ALTS. Auksiniame konteste.

Vakarienė buvo labai įspudinga ir turtinga, nes valgiai buvo labai skanųs, stalai gražiai papuošti, svečiai garėjosi ir dar kartą savo kalbose pareiškė Sandarietėms moterims komplimentų už tokią skanią ir įspudingą vakarienę.

Vakarienės programas.

Vakarienės toast masteriu buvo žymus vietos veikėjas Sandarietis, p. Stasys Mockus. A. L. T. S. 78 kp. Pirmininkė p-nia O. Palubeckienė, atidarydama programą savo įžanginėj kalboj sveikino svečius ir pareiškė, kad ALTS. 78-ta kuopa surengė šitą vakarienę dėl pagerbimo darbuotojų Auksiniame Konteste. p. Palubeckienės kalbą palydėjo gausus delnų aplodismentas.

P. Mockus, paskirtas toast masteriu ir programo vedėju, taipgi trumpai kalbėjo, vėliaus pristatė kalbėti p. K. J. Paulauską, kuris savo kalboje pažymėjo, kad dalyviai konteste užsipelnė didelį pagerbimą, nes labai daug literaturos paskleidė liet. visuomenėj ir daug prenumeratų užrašė "SANDARAI." Kalbėjo Kontr. Kom. Narys M. Biekša, P-nia O. Ivas, Juodgudis, A. Ivas, "S." Red. Ant. A. Tulys, ir kiti vietos veikėjai ir svetys gerb. G. Levišauskas. Pastarasis pareiškė: "SANDARA" kaipo laikraštis yra vienas iš lengviausia užrašyti, kiek aš esu užrašęs prenumeratų Hartforde ir apielinkėj, veik visi skaitytojai man pareiškė, kad tai geriausis ir labiausia patinkantis jiems laikraštis." Toliaus p. Levišauskas sako: "Aš tikiu, kad kitas "SANDAROS" Kontestas bus pasekmingesnis." Taipgi jis savo kalboje pareiškė, kad Sandariečiai privalo platinti demokratinę spaudą ir tuomi šviesti musų liaudį. Pabaigoj kalbėjo ALTS. Centro Sekretorius ir vedėjas Kontesto, jis savo kalboj pateikė žinių iš kontestininkų lenktynių ir reiškė didelio dėkingumo darbuotojams buvusiems Konteste. Taipgi perskaitė sąrašą laimėtojų dovanų, ir jas įteikė laimėjusiems išskiriant gerb. S. Jakubauską ir p. O. Palubeckienę, kurie savo laimėtas dovanas paskyrė į Apsigynimo Fondą kaipo auką. Šis pastarųjų "SANDAROS" veikėjų padovanojimas didelės aukos "SANDAROS" apsigynimo fondan, padarė didelio įspudžio. Kada gerb. S. Jakubauskas ir p. Palubeckienė pareiškė, jog dovaną aukuoja, svečiai jų pareiškimus triukšmingu aplodismentu palydėjo. Sekė toliaus kalbos ir prie pabaigos programo, programo vedėjas p. Mockus, dėkavojo svečiams už įspudingas kalbas ir reiškė didelės pagarbos kontestininkams. Taipgi pareiškė, kad kitame konteste jis pats dalyvaus.

NEUŽSIMUŠĖ KRISDAMA NUO TREČIŲ LUBŲ.

BOSTON, Mass. Viktorija Stuonicola, dvidešimts trijų metų mergina, plovė langus ant trečių lubų. Jai beplaunant iš lauko pusės ir besilaikant į langinyčią, langinyčia nuplyšo ir mergina puolo žemyn. Ant šaligatvio prie to namo pasitaikė stovėti policistui, kuris suspėjo merginą pagauti į savo glėbį. Ji mažai užsigavo.

SLA. SUSIRINKIMAS GERAI PAVYKO.

SLA. vietinė kuopa atgyja, pabunda iš letargo miego. Nariai pradeda lankytis į susirinkimus ir žada veikti. Gegužės mėnesy žada parengti balių. Konkurse kuopos organizatorius, J. Lekys, yra įgaliotas veikti prirašinėjime naujų narių. **Dzukas.**

Įvairios žinios.

Lenkų Kunigas Įkalintas.

LENINGRAD, balandžio 16 d. Lenkų Romos katalikų kunigas Bronislavas Oussas šiandie tapo nuteistas sovietų valdžios šešiems metams kalėjimo už iššaginimą daug jaunų mergaičių. Tas paleistuvis buvo Leningrade Lenkų reparacijos komiteto narys. Kaipo toks turėjo čia ofisą ir nusisamdęs keletą stinografių, su kuriomis jis labai negražiai ir nedorai elgės, biauriai supaškudindamas jų kaipo merginų garbę. Prieš kunigą buvo pasakyta tokių liudymų, kurie spaudoj negalima pavartoti. Tas kunigas tiesiok gyvuliškai pasielgė su jaunomis ir gyvenimą nepatyrusiomis mergaitėmis.

Kun. Oussas atsisakė ginti savo pusę sovietų teisme, pamatuodamas tuo, kad negalintis jį teisti Rusijos teismas — jis atsakąs tik prieš Lenkijos kriminalį teismą. Tačiau sovietai neatsižiurėjo į tai. Nes kunigas biaurius darbus papildė Rusijos žemėje ir todėl čia turi už tai atsakyti.

Grasinimas Kunigams.

Prieš pat mirtį Rusijos stačiatikių bažnyčios patriarcho Tichono bolševikai išleido atsišaukimą į visus Rusijos bažnyčių kunigus bei popus remti Sovietų valdžią. Jeigu kuris atsisakys tai daryti, bus ekskomunikuojamas.

O synodas (bažnyčios galvos) išleido atsišaukimą kviečiantį visas Rusijos bažnyčias vienytis ir turėti suvažiavimą aptarimui ateities klausimų.

LEISTA PADAUGINTI KARIUOMENĖ.

SOFIJA, Bulgarija. Ambasadorių taryba Paryžiuje pavelijo Bulgarijai padauginti kariuomenę 3,000 ekstra kareiviais. Tas leista dėl to, kad prisibijoma bolševikų sukilimo tam krašte.

Paieškau savo dukterės Marijonos Stanaitės, gyveno Šiaulių mieste nuo pradžios didžiojo karo, iki šiolei apie ją negavau jokios žinios. Meldžiu, ją pačią ar kas kitas apie ją man pranešti, už tai busiu labai dėkinga. Mano adresas:

Marijona Stanaitienė
P. O. BOX 183,
Mexico, Me. U. S. A.

Reikalingas Nejudinamas Turtas.

(Real Estate)

Reikalinga nejudinamas turtas ant pardavimo. Mes perkam ir parduodam, naujus namus statom, pataisom ir viską inšiurinam už prieinamiausią atlyginimą. NOTARY PUBLIC.

New England Real Estate ir Insurance Agentura.
Mr. J. Kostant, Vedėjas,
Inman Bldg. Room 4,
Inman Sq., Cambridge, Mass.

Geras Turtas

Parsiduoda Ukė Su Gyvuliais ir Padarais.

Parsiduoda 80 akerių Ukė geros žemės su gerais budinkais visoms mašinoms, 15 karvių, 2 arkliai, 6 kiaulės, 35 vištos. Dėl platesnių informacijų (žinių) kreipkitės sekančiu antrašu:

JOE ZUBRICKAS, Savininkas,
GOODMAN, WIS. (4)

Atrask Pats Savo Laimę!
Skaityk

"Burtininką"

"Burtininkas" eina kas mėnuo naujas antri metai ir stiprus, kaip uola!

"Burtininkas" yra vienintėlis žmonių laimės išburtuvas ir nelaimės praneštuvas; "Burtininko" kaina metui $1.

"Burtininką" skaitydamas kiekvienas žmogus pasimokina ir atranda pats savo laimę, buk ir tamsta laimingas! Pinigus siųsdamas adresuok:

LIET. ŠVIETIMO KNYGYNAS,
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill
Dept. 10. (13-21)

NAUDOKIS ŠIA PROGA!

Nieko nereikia įvesdint. Liuoslaikio turi iki valiai. Tad neleisk laiko už dyką. Buk bizniškas ir naudokis šia proga. Negaišuodamas tuoj rašyk laišką ir klausk informacijų, o iš to turėsi geras pasekmes. (14-19)

AM. E. GAR. CO.
F. W. Tiknis, biznio vedėjas,
339 Broadway, So. Boston, Mass

Statement of the Ownership, Management, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, of Sandara, published weekly, at South Boston 27, Mass. for April 1, 1925.

State of Mass. County of Suffolk. Before me, a notary public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Vladas M. Čekanauskas, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the **Sandara** and that the folowing is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the abowe caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in Section 443, Postal Laws and Regulations, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, and business manager are:

Publisher — Lithuanian National League of America, So. Boston, Mass.
Editor — A. A. Tulys, South Boston 27, Mass.
Business Manager Vladas M. Čekanauskas, South Boston 27, Mass.

2. That the owners are: The Lithuanian National League of America.
Act. Pres. —J. W. Luth, New York, N. Y.; Sec. Vladas M. Čekanauskas, So. Boston 27, Mass.; Treas. Anthony Ivas, So. Boston 27, Mass.

3. That the mortgagee is
Andrew Yuga.

(Signed) Vladas M. Čekanauskas,
Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 16-th day of April, 1925.
(Signed) Nikodemus Gendrolius
May 19, 1925.

KREIPDAMĖSI Į BILE ĮSTAIGĄ, FIRMĄ AR ŠIAIP BIZNIERIŲ, PAŽYMĖKITE, JOG SUŽINOJOTE "SANDAROJE."

VIEN TIK DĖL VYRŲ.

Svarbiausias šių dienų išradimas, kuris suteikia vyrams sveikatą ir gerą ateitį.

Bukite tikru vyru! Džiaugkitės gyvenimų! Vienintėlis gydymo budas, kurį ką tik išrado daktaras Wentworth, tai yra gydymas be vaistų.

Nei vienas vyras, nežiurint kokio amžiaus jis butų, neprivalo daugiau kentėti.

Rašydami laiškus, įdėkite už 2 centu stampą atsakymui.

DR. WENTWORTH
103 E. 12th St., New York, N. Y.

Res. W. Newton 1463-W.
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS
414 Broadway, S. Boston, Mass
Ofiso Tel. S. B. 441

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėt ir lietuviškai
Ofiso valandos Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3. Vakarais nuo 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Tel. So. Boston 4000.
DR. J. C. LANDŽIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.
772 Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos 9-11 2-4 6-9.

Visiems Gera Proga!

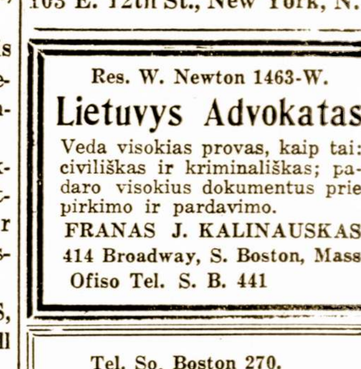

Mes užlaikom naujausios mados su pirmos rušies pavyzdingo veikimo (standard action) ir su metalinėms dudelėms, kurios negenda. Player-Pianai, Gramafonai ir Vargonėliai ant lengvų išmokėjimų. Turime antrarankių ir labai pigių. Taipgi lietuviškų Gramafonam rekordų ir rolių pianams, padarom jąs, pristatom į namus S. V. A. Taisom, tuninam ir duodam lekcijas ant Piano.

PLAYER PIANO.

JONAS B. AMBROZAITIS,
560 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6262.

Lietuviai Amerikoje

LAWRENCE, MASS.

"Vienybė" iš bal. 7 d. išsispauzdino ištrauką iš mano korespondencijos tilpusios "Sandaroje" apie Lawrence, Mass. lietuvius ir jų "veikimą" ir "Vienybė" klausia nuo savęs: "O ką veikia tos kolionijos vadai"?

Negyvenantiems Lawrence, ištolo, atrodo, kad Lawrence tai jau tų vadų turi galybes. Bet kai pasižiuri į vietos draugijų ir viešų įstaigų veikimą, tai pasirodo, kad pas mus vadų kaip ir nėra. Čia trumpai peržvelgsiu musų įstaigų darbus. Sandaros kuopa vadų turi, butent, Sekį, dr. Mikolaitį ir buvusius bei esančius tos kuopos darbuotojus: žukauską, Krencevičių, Tataronį, V. Černiauską, A. Bagdoną, Jurgio Černiausko šeimą, K. Viduną, etc. Sekys yra biznyje ir paskutiniu laiku jau pradėjo nuo politikos atšalti ir jau mažiau darbuojasi, bet visgi jis dar darbuojas ir jo vietoje kuopa turi prieglaudą (susirinkimams). Dr. Mikolaitis, nors faktinai prie kuopos prisirašęs ir moka, bet nei kartą susirinkime nėra buvęs ir politikoje visai nesidarbuoja, skaitosi kaip ir "bepartivis," bet apskritai jis nei kitose draugijose bei įstaigose nesidarbuoja ir kad nebutų gydytojas, tai apie jį lietuviai ir nežinotų. Kada tai kuopoje veikė ir daug musų viešuose dabuose pagelbėdavo J. žukauskas, bet jau apie pora metų kai paskendo "tinginystėje," prie kuopos nepriklauso ir niekur nesidarbuoja. Buvo darbštųs narys P. Krencevičius, bet dabar kažin kodėl nesidarbuoja, sako, buk Sandaros Partija per pirmeiviška ir buk turįs jau ryšių su romiškais katalikais. Bet ar tas tiesa, man pačiam neteko patirti. Tai viskas, ką dabar kuopoje darbuojas Tataronis, A. Bagdonas, Černiauskai, Vidunas, bet tai žmonės darbininkai, kurie ištisas dienas praleidžia prie bildesio mašinų, turi šeimas ir jau tiek jiems nėra spėkų, kad jau galima but jiem visus Lawrence'o lietuvius suvaldyti, kad jie but pavyzdingi musų tautai ir kad but blaivųs, švarųs, kad remtų visus musų kulturinius reikalus, kad musų tėvynė kuogreičiau prieitų prie laisvės ir tvarkos. Bet jie dirba, nors nėra "musų vadai." Sandaros kuopa laikosi neprasčiau už kitas ir gal daugiau darbų nuveikia, negu tenka patėmyti iš musų spaudos apie Brooklyno lietuvius, kur vadų yra devynios galybės. Kada buvo pas mus p. Makauskis, tai kuopa turėjo paėmus didelę salę ir žmonių darbo dienoje pasiklausyti susirinko apie 3-4 šimtai, o Brooklyne p. Makauskiui prakalbos buvo surengtos mažiukėje salėje ir žmonių buvę apie 100.

Yra pas mus nepriklausomoji nuo Romos lietuvių bažnyčia ir turi beveik užgriebus visus tikinčiuosius lietuvius. Tik bėda, kad tos bažnyčios klebonas biskį tinginys ir mažai darbuojas tarp savo parapijonų. O darbo daug yra. Galėtų surengti tankiai prakalbas, paskaitas, galėtų daug praplatinti gerų raštų ir laikraščių. Tiesa, jis pats skaito, bet galėtų daug praplatinti tarp parapijonų. Galėtų daug šio to parašyti musų laikraščiuose apie atsiskyrimą nuo romiškų bažnyčių, kad tarp tikinčiųjų daugiau sutvėrus parapijų, etc. Tik dabar, kada jau pradėjo klerikalai prie jo kabintis ir visokių melų skleisti, tai jau pradėta daugiau domės atkreipti į viešus darbus. Ir tas pagirtina.

Yra pas mus politiškas Simano Daukanto Kliubas. Jo visas turtas, kad keletą metų atgal nupirko iš vokiečių gražų namą ir turi dabar vietos lietuviai nors savo parengimus kur parodyti ir parengti. Bet patys kliubo nariai, kaip jau rašiau anuo kartu, yra apsnudę ir nieko nedirba dėl savo tautiečių naudos ir gero. Kad ir turi kliubas gal daug gerų narių, bet tie visai nepaiso ir apsileidę. Buvo dar valdyboje darbštus narys, tai J. Savinčius, bet jo neišrinkus šiais metais valdybon, ir vėl kliube viskas apsnudo.

Yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 41 kp. ir ji nors turi apie 30 narių, bet ir tie nesidarbuoja. Ir jei neturėtų papročio kur nunešti mokestis (priima J. Sekys), tai ir tie patys gal išnyktų. Išties, velyčiau Susivienijimo nariams atbusti ir dirbti.

Yra TMD. 7 kuopa. Buvo kada tai labai didelė kuopa, turėjus apie 100 narių, bet kiek dabar turi neteko sužinoti, nes susirinkimų nėra ir nėra žinios nei kada jie buna ir kur jie buna. Jei yra dar koki nors iš senovės valdyba, tai butų labai gerai, kad ji sušauktų susirinkimą, nes dabar kaip iš spaudos matyti, kad ateina Wells'o "Pasaulio Istorija," tai butų gerai užsimokėti ir ta didelė knyga gauti. Atbuskite TMD. nariai!

Yra ir įvairiomis spalvomis prisidengusių ir komunistų. Ir jų veikimo nematyti, apart nesenai pastatyto teatro "Orleano Mergelės". (Pastatydami šį veikalą jie pasirodė neva tėvynainiais. Bet tai nedėlto. Mat statydami mažus veikaliukus publikos nesusirenka, sumanė pasiskelbti, kad nori parodyti lietuviams, kad ir jie Tėvynę myli, by tik gauti daugiau publikos ir prisikimšti skambučių, tai visa jų pagrindinė "meilė" — doleriai).

Yra ir keletas save skelbiančių socialistų. Bet taip kaip yra visai mažai, nėra nei kuopos, tai nėra nei darbo. Iš jų viešai daugiau figuruoja J. Savinčius. Bet kaipo asmuo, tai sąžiningas ir darbštus.

Yra keletas dar pašalpinių draugijų, bet jos žymių vadų neturi ir jokio darbo nėra. Toms visoms pašalpinėms draugijoms ik kai kliubui ir kitoms tinka tie patys mano žodžiai"... sėdi prie kortų, arba prie munšaino."

Yra dar tarp musų niekur nepriguljs J. C. Navadauskas. Turi gražų baso balsą ir yra jau išsilavinęs muzikas. Daug pagelbsti lietuvių vakaruose tai dainuodamas, tai chorus vesdamas. Turime dar keletą panelių, tai seserys Černiauskaitės (Sandarietės), kurios netingi ir dirba visuose lietuvių parengimuose. Yra gera lietuvaitė Teofilė Kielaitė (dirba Bostone State House), ji irgi daug pagelbsti musų parengimuose. Pas mus medžiagos butų, kad tik butų išties vadų, kurie dirbtų ir tuos visus žmones pritrauktų prie kulturinių darbų. Šios dvi organizacijos, kaip TMD. ir SLA. butinai čia turėtų turėti pirmenybę ir turėtų veikti, kad iš tų visų darbų butų nauda kaip patiems vietos gyventojams, taip ir Lietuvai. Taipgi, tie visi, kurie norėtų matyti Lietuvą laisvą, tie visi kure norėtų ateityj turėti lengvesnį duonos kąsnį ir geresnį uždarbį, mokestį, turėtų priklausyti prie Sandaros kuopos ir visiems dirbti dėl užbrėžtų tikslų.

Taigi, kad pas mus butų vadų, tai butų ir geresnių vaisių, bet kaip jų nėr, tai ir viskas apmirę.

K. Narys (Ne-vadas).

NEWARK, N. J.

Atsakymas Lucijai.

"Dar-ko" 34 num. tilpo neva korespondencija iš vietos lietuvių gyvenimo, po kuriai pasirašė tula "Lucija." Korespondentė turbut yra davatka, kad taip negražiai meluoja apie vietos Sandariečius.

Ji rašo, buk Sandariečiai laksto po vietos lietuvius, rinkdami aukas vedimui "Sandaros" bylos. Rodos nebutų nieko blogo prašyti pagelbos geram dalykui, bet tegu Lucija prirodo keno pagelbos Sandariečiai prašė tam reikalui. Vietos susipratę lietuviai ir be prašymo bei lakstymo pas juos, išgalimai remia "Sandaros" bylą ir žiuri, kad kun. Garmaus prastus norus atremti.

Toliaus ta korespondentė rašo apie p. Makauskio prakalbas. Buk mažai žmonių susirinkę, buk p. Makauskis daręs sorkes, nieko rimto nepasakydamas. Tai grynas melas. Publikos buvo pilna svetainė; daug daugiau, negu kad susirenka į parapijonų parengimus, kuriuos kunigas garsina iš sakyklos. Ir kalbėtojas ne sorkes lošė, bet rimtai ir faktiškai nurodo, kas dabar daroma Lietuvoje, kurią valdo klerikalų valdžia. žmonės žino p. Makauskio prakalbos turinį ir todėl nėra reikalo čia jis pakartoti. Makauskio prakalbos patiko net ir katalikams ir kun. Kelmeliui. Ir tos prakalbos buvo surengtos ne tikslu pasipinigauti, nes kolekta nebuvo daroma. Taipgi p. Makauskis nesupikino rimtesnių vietos Sandariečių, kaip tai rašo Lucija. Priešingai, p. Makauskio prakalbos padarė daug naudos vietos Sandariečiams. Prakalbose prisirašė prie Sandaros keturi nauji nariai, o po prakalbų prisirašė ir daugiau.

Vietoj rašius apie Sandariečių tikslus "pasipinigauti," Lucija geriau patartų vietos klerikalams nekalėduoti per vietos biznierius, su visokiais fērais, vakarienėms ir tt.

Lietuvos sunus.

SHENANDOAH, PA.

Tai bent "mokytojai."

"Vilnies" 21 num. yra tilpus iš čia korespondencija, kurioje tarp kit ko rašoma.

"A. ž. draugijėlės pamokos atsibuna (buna) kas ketvergo vakarą... Mokytojauna J. Pečiauskas ir A. Katkevičia."

Man tie žmonės nei šilta, nei šalta. Bet žinant jų karjeras ir "mokytumą," tenka gardžiai nusijuokti... Pirmutinis dar gal... Bet antrasis, o šventas tu Jackau! "Mokytojas"! Man pakliuvo to žmogelio (A. K.) rankraštėlis į rankas, iš kurio padariau trumpą ištrauką dėl pavyzdžio. Štai ji:

"...buvo Parengies vakarali, biet... Burzuzay, Užtektinay veikeiay, Pac. toy, dikciey. Apiey, Rašimo, int, Rašay giereus."

J. K. Urbonas.

NORWOOD, MASS.

Parama Mariampolės Realei Gimnazijai.

Lietuvos jezuitinei valdžiai sustabdžius valdišką pašelpą Mariampolės Realei Gimnazijai, vietos pažangieji žmonės tuo labai nustebo ir tuojau ėmė rupintis gimnazijos likimu. Pirmiausiai Sandaros 33 kp. iš savo iždo paaukavo 10 dol.; paskui TMD. 36 kp. paaukavo taipgi 10 dol. Beto išrinkta du vyrai pereiti žmones, kurie tokias įstaigas remia, prašant aukų. Sekantieji aukavo po dolerį: A. Smolskis, J. Krasauskas, Izabelė Vasiliauskienė, S. Pauliukas, A. Paleliunas, A. Tamašauskas, A. Glebauskas, P. J. Babilas; po 50c.: J. Petraitis, M. Francis, A. Belik, J. Pēža, J. Dundulis, J. Pečiulis, J. Dirsa. Smulkių aukų — $1.25. Viso $12.75. Aukos pasiųstos minėtai įstaigai balandžio 10 d.

J. Pēža.

AMSTERDAM, N. Y.

Lietuviai sportai čia pasirodė labai gerai.

Amsterdame lietuvių tarpe veikia ne tik iš Lietuvos atvažiavę lietuviai, bet ir čia gimę ir augę vaikinai ir merginos. Daugelis jaunų lietuvaičių priguli prie lietuvių chorų, dalyvauja lošimuose ir tt. Paprastai lietuvaitės veikia ir kitose lietuvių kolionijose, bet retenybė išgirsti čia augusius vaikinus dalyvaujant su lietuviais, o ypač aktyviai veikiant. Tačiau čionai kas kita. Čia jaunuoliai kelia lietuvių vardą dailos ir sporto žvilgsniais.

Praeitą sezoną labai gerai pasirodė vietos lietuviai sportai ir pažymėtinu rekordu baigė sezoną Lietuvių Basketbolės tymas (grupė), kuri priklauso prie vietos Lietuvių Kliubo. Jie apgalėjo tokias pat grupes kitų apielinkės kliubų (svetimtaučių), įskaitant ir Schenectady State league, taipgi ir Albany vieną grupę, kurios buvo pagarsėję kaipo smarkiausios grupės ir visos apielinkės sportininkų apgalėtojos.

Vietos Lietuvių Basketbolės grupė dalyvavo 20 rungtynėse praeitam sezone ir pralaimėjo tik dvejose.

Lietuviams basketbolininkams vadovavo Staniulis. Mikas Dargus ir Juozas Ačus yra užsitarnavę daug kredito, kaipo sportai. Toks didelis pasirodymas lietuvių bolininkų daug priklausė nuo jųdviejų.

Skaitant tam tikrais pažymėjimais, kuris sportininkas geriau pasirodė, Staniulis gavo 149 pažymius; Givauskas — 146; "Flash" Straugys — 124, Valastauskas — 118; Belponis — 84; Redeckis — 68.

Kitam sezone lietuviai sportininkai rengiasi turėti taip pat tvirtą tymą. **M. Dargus.**

Francuzų pseudo-klasikų gadynėje žodis "asilas" buvo nepadoru rašyti; todėl tas gyvulys buvo žinomas kaipo "kantrus ir stiprus gyvulys."

Lietuvių "Baras," "up-to-date" dailiosios literaturos žurnalas, manydamas esant nepadoriu daiktu pasakyti žodį "špygą"; tat tą daiktą "Baras" šitaip vadina: "Idant jį inžeistų, jie rodė jam kumštį su nykščiu tarp rodiklio ir didžiojo pirštų."

"Baras" vartoja aštuonis žodžius pavadinimui to daikto, kurį galima pavadinti vienu žodžiu, sakant "špyga."

Seimo narių pasikalbėjimas:

—Tai, brolyti, kad esu užimtas, tai užimtas. Net ir lovon eidamas gultų imu su savim portfelį.

—E, tamstele, tai vis dar ne taip, kaip aš. Aš kai einu lovon, tai paimu kartu net ir stenografistę su mašinėle.

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ!

Po Vadovyste P-lės Onos C. Turauskiutės

HOLLAND AMERICAN LINIJA.

VAŽIUOKITE PIGIAI IR PATOGIAI ATSKIROJ DALY PUIKIAI PRIRENGTOJ TURISTAMS TREČIOJ KLIASĖJ.

Laivakortė iš Bostono į Kauną ir atgal kainuoja tik $203.00. Pridedant $5.00 Revenue taxe's ir lėšas už pasportą ir vizas. Kelionė bus visiškai be jokių kliučių, p-lė Turauskiutė, viską parupins dėl keliauninkų.

TIK 150 ŽMONIŲ BUS PRIIMAMI PRIE ŠIOS EKSKURSIJOS, KURI VAŽIUOS DIDŽIULIU LAIVU "ROTTERDAM" (24,000 Tonų) BIRŽELIO 6-tą D., 1925.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės asmeniškai arba Telefonu galite pašaukti: So. Boston 2408 Offiso valandos nuo 8 ryto iki 8:30 vakare.

P-lė Ona C. Turauskiutė.

Iš Lietuvos ta pati ekskursija grįš LAIVU "VOLENDAM" Rugpiučio 12-tą d. iš ROTTERDAM'O.

Kurie manote važiuoti Lietuvon apsigyventi, maloniai prašomi prisidėti prie šios EKSKURSIJOS.

Dėl Platesnių informacijų turistams šioj ekskursijoj, prašome kreiptis sekančiais antrašais HOLLAND AMERICAN LINIJOS SKYRIUJE PAS P-LĖ ONA C. TURAUSKIUTĖ,

89 State Street, Room 2,
Boston, Mass.

Arba vakarais jos namuose, 368 Washington St., Cambridge, Mass. Telefonu šaukite į ofisą: Congress 2230; Namuose: Univercity 1683-W.

Laivu ROTTERDAM
Iš New Yorko į Kauną
Birželio 6 d., 1925.

——Atgal——

Laivu VOLENDAM iš
Rotterdam į New Yorką
Rugpiučio 12 d., 1925.

SANDAROS AGENTURA

327 E. Street, So. Boston, Mass

MOTERŲ SKYRIUS

MOTERYS IR POLITIKA.

Lietuvės moterys politikoj mažai veikia. Kodėl?

Kada mes pažiurime į plataus pasaulio moterų judėjimą, matome, kad moterys abelnai visose šalyse mažai veikia politikoj ir visuomenės organizatyviame darbe. Bet tai ne musų moterų kaltė, už tai visa kaltė priklauso vyrams, nes jie moterims nedavė lygias teises, jie visur moteris laikė kaipo už žemą, mažai galintį sutvėrimą, arba laikė jas tik dėl savęs kaipo namų užžiurėtojas ir tt.

Bet moterims pagaliaus pavyko su vyrais susilyginti ir jos jau ima dalyvumą žmonijos organizatyviame veikime ir politikoje dalyvauja. Paimkime Amerikos, arba Anglijos moteris, rasime tarpe jų didelį veikimą. Tiesa, nors jų veikimas yra daugiausia labdaringose organizacijose, tačiau šis jų visuomeninis veikimas veda moteris prie plataus organizatyvio ir politinio veikimo.

Kulturingose šalyse, kaip tai Britanijoj, Vokietijoj ir Amerikoj moterų politinis judėjimas kasdiena plečiasi. Tiesa, lietuvės moterys šitoje srityje mažai veikia, nes jos dar gyvena prietarų gadynėj, dar jos neapsišvietę taip kaip amerikietės moterys arba Britanijos ir Vokietijos. Bet, negalima sakyti, kad lietuvės nieko neveikia. Lietuvės moterys ir merginos jau pradeda aktuališkai veikti. Pavyzdin, moterys Sandarietės pastaruoju laiku gana nemažai veikia organizatyviame darbe. Mes turime žymią lietuvę darbuotoją organizatyviame ir politiniame judėjime p. Bartkevičienę, ir kitas moteris, kurių darbai žymųs. Tiesa, nes toli gražu atsilikę nuo Did. Britanijos moterų judėjimo Bet abelnai, moterys gana žymiai pradeda veikti organizatyviame darbe ir politikoj.

Britanijos moterys yra pirmutinės ieškotojos lygių teisių su vyrais ir todėl Did. Britanijos parliamente jau moterys dalyvauja, p-nia Astor, ir pastaruoju laiku p-lė MacDonald, gana daug veikia politikoj. Tas pat čia Amerikoj, moterys užima valdiškas vietas, miestų valdytojos ir net į Gubernatorystę jau skiria.

Vyrai mėgsta didžiuotis, kad pasaulio politikoj ir kituose visuomenės judėjimuose jie lošia svarbiausią rolę ir yra daugiausia pasižymėję, bet lai jie nepamiršta to fakto, kad jų ta karjera dažnai paeina nuo moterų jiems suteiktos ambicijos. Dažnai motinos savo sunams suteikia ambiciją, kartais jiems jų pačios duoda tą galimybę atsiekti aukštos garbės. Gal vyrai priešinsitės mano pasakymui, bet aš jums faktais įrodysiu, kad taip yra.

Nesigirsime, bet tik priminsime vieną faktą iš vėlesnių atsitikimų: mums gerai žinomas Did. Britanijos politikas-diplomatas p. MacDonald, šis žmogus kilo iš biednos šeimynos, bet buvo energingas jaunuolis ir jaunas budamas daug darbavosi kaipo organizatorius darbininkų vienok jau po keletos jam nepasisekimų jis pradėjo nustoti energijos savo veiklume ir gal but visai palikęs nieko vertas — neatsiekęs savo tikslo, jei ne p-lės Gladstone, jos patarimas jam nenustoti energijos. Kada p-lė Gladstone, budama turtingos šeimynos, aukšto luomo, padrąsino varguolį MacDonaldą, suteikdama jam sugestiją, MacDonald'o energija ir ambicija pasidarė didesnė, negu pirmiau, o kada MacDonaldas apsivedė su p-le Gladstone, tuomet jinai Mac Donaldą privedė prie to, kad jis pasiekė Britanijos parliamento suolą ir pagaliaus net buvo Britanijos Emperijos Premjeras.

Taigi tokių faktų galima daug duoti ir aišku, kad moterys gyvenime žmonijos yra be galo daug reiškiančios, žinoma, kas iš tokių moterų, kurios yra aklos davatkos, kurios nepažiuri į platų žmonijos gyvenimą, bet mes tokias moterys paliekame nuošaliai, nes ne tik moterų tokių yra, bet ir vyrų netruksta. Aš labai myliu moteris Sandarietes už tai, kad jos per savo organą tankiai kalba, diskusuoja, aš jums sesės padėsiu.

Nauja Sandarietė—Bladžia.

Anis Rukas.

AR NUNAI MERGINOS NEIGIA MOTERYSTĘ?

Man rodos — ne.

Pigus manymas, kad nunai, kada moters siekia ir naudojasi lygiu su vyrais teisių pragumais, daugiau linksta, likt viengungėmis, negu vyriškiai.

Jei tula mergina išsireiškia pasitenkinimą mergystės stoviu, neigdama moterystės, kur pramatų vargą, skurdą ir visą tą, kas išliuosuoja gyvenimo atimama, didžiuodamos alga, vietą, ar linksmais laikais — tokie ir panašųs samprotavimai, nėra užtektini atsakymai pasiteisinimui; tokio išsireiškimo mergina, arba teisybės nesako, kaip ištikro jaučia, arba nenormalio kuno bei dvasios jausmų išsivystymo.

Jei tokia mergina nesijaučia patraukimo moterystėn, bijosi motinystės pareigos, busimo vargo, ir tt., tokią reik daugiau apgailėt, o ne stebėtis jos nusistatymo likt viengunge. Toks "tvirtas" nusistatymas prieš moterystę yra ryškus ženklas nenormalio išsivystymo.

Sveika mergina ankščiau ir tvirčiau suvokia moterystės pojutį, negu vyriškis, ji dažniai svajoja, turėt mylimą ir but jo mylima; savaime vaizduojasi motinystės vaizdai turėt savą šeimą — vaikučius, nors protas sako, kad patapus jai mylimo, moteria, užsidarys liuosybės pramogos, o atsivers vargo-rupesčių karalija; ji atsižada motinos globos, geros vietos, ir puikaus mergystės garbės vardo bevelija vargt, kęst, bile su mylimu.

Ant to kas užmes — įsimylėję taip daro, o meilė akla.

Iš dalies teisybė, kad meilė akla, įžiurima meilė, nėra patvari; tobuliausia meilė savitarpinė (tarp mylimųjų) išvidinės, kuri gilesnė ir platesnė, negu išlaukiniais kuno pajautimais galima apsklembti, turi magišką patraukimo jėgą, kuriai išreikšt jokiam žodyne nėra žodžio. Toji meilės jėga ir proto pareigas ir kančias paneša, ir mintis savo tikslui pakinko. Tokios meilės branduolis — motinystė.

Taip išminties, prigimties srity patvarkyta, kad puikiausis, mokičiausis, išdidžiausis, normalio išsivystymo, šiai tvarkos įtakai pasiduoda; pojučiai motinystės moteriškumo apvaldo — pavergia, net nepamato kaip atsisako nuo linksmių laikų ir aukso liuosybės.

Pasidavusi tam jausmui žino, kad nei turtas, nei pinigai, nuo pildymo moterystės pareigos neatpirks; su gyvenimu plėsis ir rupesčiai, ir atsakomybė. Iš kitos pusės — smoguriai, ir naminiai patogumai lydės, kurių vien gungis negal nė laukt nė tinkamai atvaizduot.

Toks tai prigimties rėdos pildymas.

Jei nebutų skausmo, nežinotume kas tai yra džiaugsmas.

Siekis, kurs per vargą — kančias, atsiekiamas daugiausia džiugina; kitaip ir nežinotume laimės reikšmės.

Pavyzdžiui, paimkime asmenį, kurs turėdamas pinigų, užuot dėjus į anglį, laiko bankoj; toks asmuo rupesčio neturi, jo pinigai bankoj saugiai laikoma, jam teikia maža užsiganėdinimą — kad turi. Visai kas kita, kurs sutaupęs eina anglių; ten ir rupestis ir baimė, ir protavimas, ir darbas, kankina. Jei sumaniai, tvarkiai jo anglis vedama, jo uždarbis esti keleriopai didesnis, negu banko nuošimčiai, jam gausiai apsimoka už darbą — triusą.

Tas tinka merginom, ar vaikinam, kurie bijosi moterystės naštos.

Be kartybės, saldybės nuovoka mažta.

Jei subrendęs asmuo, sutikęs sau tinkamą bendrą, bijosi moterystės kaipo gyvenimo atsakomybės, nėra sveikas, nors tai atrodytų sveikas, ir visi kuno organai veiktų puikiausia. Tokių išsigymėlių mažai tėra, bet yra, ir jų užtai kaltint negalima. O girt už jų gudrumą, ar tvirtumą —neišmanu.

Yra merginų apsigimusių ne motinystėj, ir kunu ir dvasia jos linkę kitai gyvenimo sričiai kt. vaidilėm šokėjom, tokios paviršutiniai daugiau į vyriškius, negu į moteriškas nuduoda.

Kad kada ateitų laikas, kaip tuli mano, kad moters prarastų palinkimą tapt moterimis, motinomis, tas neužmatoma. Te moters vejasi vyrus, tesinaudoja puikiausiai lygiom su vyrais tiesom, ji liks lytiškai motere, kaip vyras vyru. Gamtoj viskas dvilypi: visas santaringasis (armoniškas) judėsys, nuo menkiausio, iki painiai tobuliausio, iš dviejų priešingų pusių (lyčių) veikliosios ir tyliosios (aktyvės ir pasyvės). Kitaip santaros nė lygsvaros negalėtume suprast. Praamžiaus Buklas! žmogus negali but iš visos gamtos išimtis, kad ňustotų lytinio patraukimo, ir veikmės skonio. Kitaip gamta butų vienpusė, su neįsivaizduojamu "vienu galu."

Netekėjimo ar viengungystės merginų, priežastis, visai ne tame, kad jam laisvas gyvenimas butų malonesnis negu moterystė, o kitur gludi.

(Pabaiga bus)

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa

L—I—E—T—U—V—I—S

DAKTARAS (g y d o l i g a s) IR CHIRURGAS (d a r o o p e r a c i j a s).

OFISA VALANDAS:

Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.

Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Puiki Salė.

Užlaikome puikią Salę Susirinkimams, Šokiams, taipgi ir draugiškam pasikalbėjimui. Patersono lietuviai reikale kreipkitės sekančiu antrašu:

J. Kaminskas ir J. Jeskevičius
62 Lafayette St.,
Paterson, N. J.

Tel. Sherwood 3839.

Niekas neali buti palyginama, kaip ištrynimas su geruoju, senuoju

Pain-Expelleriu

Kai tik pastebit apsireiškimą šalčio, tuojaus naudokit šį garsų naminį pagelbininką, kad išvengus tolimesnių komplikacijų.

35c ir 70c vaistinėse. Tėmykit, kad butų Inkaro vaizbaženklis ant pakelio.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

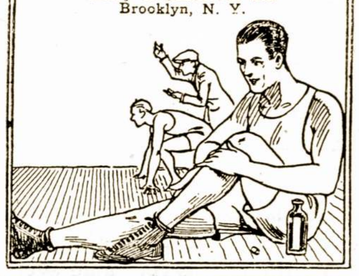

Neleiskite Pleiskanoms Sugadinti Jusų Gražumą

Atsargiai prižiurimi nagai, sveika veido išžiura ar naujausios mados aprėdalai nebus patėmyti, jeigu plaukai bus pilni pleiskanų. Nedaleiskite, kad tie įkyrus balti parazitai gadintų jusų gražumą. Naudokite

Ruffles

kas vakaras per dešimt dienų ir pleiskanos tuojaus išnyks. Po to retkarčiais naudodamies apsisaugosite nuo jų. Ruffles parduoda jusų vaistininkas po 65c bonką arba 75c tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00 ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Kalendoriai ir Knygos.

Naujos knygos ir Kalendoriai iš Lietuvos. Pasiskubinkite, kol dar yra proga įsigyti šias knygas ir Kalendorius.

Jubilėjinis "VARPAS". Svarbi knyga, kaina 90 centų.

"KLYSTANTIS LAPAS" Kiekvienam tinka, kaina 50 Ct.

"NEMUNO RANKOSE" Labai gražus skaitymas, 35 Ct.

"VILNIAUS KALENDORIUS," "LIETUVOS UKININKO" ir "SANDAROS" Kalendoriai 1925 m. visus galima gauti dabar, kaina 25 centų.

Visos kitos knygos "Sandaros" knygyne parsiduoda 30% pigiau negu kituose knygynuose. Užsakymus siųsk su pinigais Money Orderiais ar stampomis, adresuok:

SANDARA
327 E Street, So. Boston, Mass.

Kam Naudoti Castor Oil Kad

TAK-A-LAX

Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda geras pasekmes dėl jaunų ir senų.

MUTUAL PHARMACAL CO.
8 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

SAVAITINIS VISUONENĖS, POLITIKOS, LITERATŪROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS,

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

"Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk "Varpą." Siųsk pinigus šituo adresu:

"V—A—R—P—A—S"

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUKITE MUSŲ NAUJO 1925 METŲ KNYGŲ KATALIOGO.

"DIRVA"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Laikraštis. Išeina Penktadieniais, 8 pusl., didelio formato visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvoje metams $3.00

Pusei metų pusė kainos.

"Dirvos" Agentura siunčia pinigus į Lietuvą ir partraukia gimines į Ameriką.

"D—I—R—V—A"

3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kulturos turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS

Sulyg greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA S. V., KURIOS TURTAS ARTI $1,000,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $375,122.80.

Pomirtinių. Pašalpų išmokėta $413,550.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.

Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

Platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Vietos žinios.

PROTESTO MITINGAS.

Pereito nedėldienio vakare, balandžio 19 d., 1925, So. Bostono Sandariečių 7-ta ir 78-ta kuopos surengė protesto mitingą, kad išnešti protesto rezoliucijas prieš popiežių už patvirtinimą lenkams Vilniaus ir prieš pasirašymą Lietuvos konkordato su Vatikanu.

Pirmas kalbėjo vietinis K. J. Paulauskas, kuris atidarydamas mitingą trumpoje kalboje nurodė, kokį tai skaudų smugį popiežius suteikė Lietuvai pasirašydamas su lenkais konkordatą pavesdamas lenkų endekų įtakai musų brangią sostinę Vilnių. Taipgi nurodė, kad nežiurint, nors popiežius jau kiekvienam aiškiai yra suprantamas kaipo priešas Lietuvos, bet klerikalų valdančioji partija Lietuvoje, neleidžia Lietuvos gyventojams prieš tą Lietuvos priešą protestus daryti ir tuo pačiu sykiu, siunčia Vatikanan savo pasiuntinius ypatoje kun. Puricko ir kitų, kad pastarėji atsiprašytų popiežiaus užtai, kad Lietuvos žmonės prieš jį protestuoja ir tuo pačiu sykiu, rengiasi su popiežium arba Vatikanu pasirašyti Lietuvos konkordatą, kurio sutartimi, Lietuva kas metai Vatikanui arba jo tarnams Lietuvoje turi sumokėti iš Valstybės iždo apie 10,000,000 litų. Reiškia, Lietuvos klerikalai veda tokią politiką, kad Lietuvos priešams, kurie savo kruvinais nagais drąsko Lietuvos kuną, musų klerikalai rengiasi dar jiems užtai mokėti desietkus milionų litų, kur tie Lietuvos varguolių sudėti milionai bus panaudoti Lietuvos smaugimui.

Antras kalbėjo S. E. Vitaitis, "Tėvynės" redaktorius, iš New Yorko. Jis savo ilgoje ir įspudingoje kalboje peržvelgė šiandieninę Lietuvos politiką žiurint tarptautiniu politiniu žvilgsniu ir tą viską, kaip ta klerikalų politika atsiliepia ir kiek žalos daro patiems Lietuvos gyventojams ir kaip juos veda tiesiog į vergiją. Taipgi nurodė, kad klerikalai vesdami tą savo pražutingą politiką Lietuvai, šiandien griebiasi žiauriausių priemonių, kad tuos savo žygius užslėpti nuo visuomenės žinios ir tuomi baudžia tą spaudą, kuri rupindamosi Lietuvos žmonių gerove ir Lietuvos laisve, pranešа klerikalų darbus. Taipgi nurodė, kad jei klerikalams tikrai rupi Lietuvos savistovis išsilaikymas ir Vilniaus atvadavimas, tai kaip popiežius pasirašė su lenkais korkordatą, tai Lietuvos valdžiai, nežiurint, kad ir butų buvę valstybei nuostolių, reikėjo tuoj paleisti valdžią kaipo reiškimą protesto, padaryti Lietuvoje naujus rinkimus su didžiausiais prieš popiežių protestais, kad parodžius pasauliui, kaip Lietuvai yra brangus Vilnius ir kad lietuviai nenurims tol, kol Vilnius Lietuvai bus grąžintas.

Po p. Vitaičio kalbos, buvo priimta protesto rezoliucija. Buvęs.

PROTESTO REZOLIUCIJA.

Mes So. Bostono lietuviai, laikytame savo viešame susirinkime balandžio 19 d., 1925 m., Svetainėje 327 E St., So. Boston, Mass. pareiškiame:

KADANGI Vatikanas pasirašydamas konkordatą su Lenkija atplėšė nuo Lietuvos jos brangiausį turtą sostinę Vilnių, pavesdamas Lenkijos valdžiai;

KADANGI Lenkija, pasinaudodama sudarytu konkordatu su Vatikanu, pradėjo terorizuoti Vilniaus krašto lietuvius, uždrausdama lietuviams bažnyčiose laikyti pamaldas lietuvių kalba; ir

KADANGI Lietuvos valdžia daro Lietuvos konkordato projektus su Vatikanu pasirašyti; todėl

1) GRIEŽTAI protestuojame prieš Vatikaną kaipo Lietuvos priešą ir įžeidėją Lietuvių tautos;

2) REIKALAUJAME, kad Lietuvos valdžia koveikiausiai pertrauktų ryšius su Vatikanu atšaukdama savo atstovą iš Vatikano ir iš Lietuvos išsiųstų Vatikano atstovą Zecchini;

3) REIKALAUJAME, kad Lietuvos valdžiai kaip gali greitai imtųsi atatinkamų žygių atvadavimui iš lenkų vergijos musų Lietuvos sostinę Vilnių.

K. J. Paulauskas, Pirm.,
St. Mockus. Sekr.

AUTOMOBILĮ BUVO PAVOGĘ

Sekmingo Real Estate biznierio, Jono Palionio, automobilį buvo pavogę praeito ketvergo vakare. Vagilis suimtas ir automobilis grąžintas savininkui. Žalos automobiliui nepadaryta.

PASKAITA.

Balandžio 26 d., Lietuvių Salėje bus S. L. Šv. Kazimiero dr-jos susirinkime paskaita apie sveikatą. Paskaitą skaitys Dr. P. J. Jakimavičius 3:30 po pietų, susirinkimui pasibaigus. Kaip nariai, taip ir pašalniai yra kviečiami į svarbią paskaitą, nes sveikata yra svarbiausis klausimas žmonių gyvenime.

S. L. Šv. Kazimiero Dr-jos,
Sekr. St. Mockus.

VILNIAUS KONKORDATO PRAKALBOS.

Protestai prieš Vatikano popą pilasi iš visų pasaulio kraštų.

Balandžio 26 d. Lietuvių svetainėj rengiamos prakalbos su tikslu užprotestuoti prieš Rymo popiežių, kuris savo padarytu konkordatu aiškiai pasiryžo padėti lenkams sulenkinti Vilniaus krašte lietuvius priversdamas visus bažnyčiose lenkiškoj kalboj dievą garbinti. Lenkija šiuomi popiežiaus kontraktu dabar turi galimybę lenkinimą varyti, ne tik per savo valdžios mokyklas ir viešas įstaigas, bet ir lietuvių bažnyčiose lenkiškai mokys ir pamaldas laikys. Visur prieš šį popiežiaus lietuviams smugį yra protestai ir lietuviai protestonai So. Bostone rengia prakalbas prieš Rymo popą nedėlioj žemutinėj svetainėj.

Rep.

SVEČIAS APSILANKĖ.

Pereitą subatą "Sandaros" Administracijoj lankėsi gerb. J. Sadauskas iš Lowell, Mass. p. Sadauskas, su reikalais lankėsi Bostone ir kaipo geras Sandarietis nepamiršo aplankyti savo organizacijos centro raštinės. Sadauskas, žada pasidarbuoti Loyell'io Sandariečių tarpe organizatyviame darbe.

Dideli Pavasariniai Bargenai!

Stuboms Pentai	Galionas $1.50	Durims dratai perkant visą rolę ketvirtainė pėda	2½c.
Baltas Flat Pentas	Galionas $1.75	Screen durims zovėskai	20c.
Screen Pentas	Galionas $1.25	Griebliai	60c.
Floor Varnišius	Galionas $2.00	Šakės	$1.19
Spar Varnišius	Galionas $2.00	Brušiai, 3½ colių didumo	30c.
Inside Varnišius	Galionas $1.25	Langams šeidės	55c.
Baltas Enamel	Galionas $3.75	Spygliuoti dratai	pėda 1c.
Šlekas	Galionas $2.25	Popieram peistas, ...	svaras 10c.

Agentai Carmot Varnišio ir Monarch Pento

Monarch Pentas dengia geriau ir kainuoja pigiau. Carmot baltas Enamel, kuris yra vienas iš puikiausių. Carmot devynių kalerių mišinys, kuris tinka bile kur. Carmot French Polish, dėl fornišių ir automobilių, kuris puikiai čystina, bonkutė kainuoja 25c., 50c. ir 90c.

Apart to, parduodam sienoms popierius ir kitokius įvairius daiktus, kurie parsiduoda pigiausiomis kainomis.

So. Boston Hardware Co.

379 BROADWAY, Tel. So. Boston 0122. SO. BOSTON, MASS.
J. KLIMAS ir P. BOLYS, Savininkai.

JURGIS STUKAS
FOTOGRAFAS

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

EXTRA PRANEŠIMAS.

Pranešame lietuvių visuomenei, kad atidarau Matrasų dirbtuvę, kurioje išdirbsime visokių kainų matrasus: šilkinius, Vatinius, Vilnonius ir šerinius. Didžiausiame pasirinkime visi bus sulyg naujausios mados. Taipgi taisome ir senus matrasus. Darbą gvarantuojam. Reikale kreipkitės:

MIKAS BINKEVIČIA
3 Hartford St., Norwood, Mass.
Tel. Norwood 0067-W.

Geras Pirkinys.

DORCHESTER, 15 kambarių su visais įtaisymais puikiausiam padėjime, $12,500 lengvos išlygos. Tel. šaukite Dorchester 6039-J. (3)

PRANEŠIMAS.

Toniko išdirbystė.

Šiuomi pranešame Lowellio ir apielinkės lietuviams, kad mes atidarėme tonikinę. Turime visokio kaino toniko. Reikalaukite lietuviško toniko savo krautuvėj ir jį gausite. Reikalui esant kreipkitės sekančiu antrašu.

LOWELL BOTTLING CO., 19 Davidson St., Lowell, Mass. Tel. 1783.

Pristatome visur, patarnavimas užtikrintas.

L. ir V. Pauslauskas Bros.
Savininkai. (3)

Bronis Kontrim

Constable, Real Estate, Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas,

361 W. Broadway.
Tel. So. Boston 0605
Tel. So. Boston 2483-W.
120 Marine Road
SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Real Estate

Pavasario Bargenai.

GRAŽI UKĖ (farm) apie 16 mylių nuo Bostono, 30 akrų geros žemės, 7 kambarių namas, su improvementais ir elektrika, kutės, daržinės, vištininkai ir garadžius, visi budinkai geriausiame pataisyme, prekė $4750, ir tik $1200 įnešti.

TURI BUTI PARDUOTA šią savaitę 2 namai, 5 šeimynos po 4 kambarius katroj, yra didelė barnė, kurios galima padaryti sudėjimo vieta arba garadžių, parankiausioj vietoj So. Bostone Prekė $5300.

A. IVAS,
361 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Greitam Pardavimui

2-jų šeimynų namas po 5 kambarius, štoras ir 5 automobilių Garadžius, kampinis namas, prekė tik $10,500. Lengvos išlygos.

Kitas 2-jų šeimynų namas po 5 kambarius ir Sun Parlors su visais naujos mados įtaisymais prekė tik $9,200. Lengvos išlygos.

A. J. NAMAKSY,
395 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

STRAND Tailoring Co.

Ar nori turėt gerą siutą? Jei taip, tai ateik pas mane ir persitikrink. Aš pasiuvu siutus pagal naujausią madą ir taisom, valom senus, suprosinam, padarom taip kaip naują. (11-27)

308 W. BROADWAY,
2-rų lubų arti D St.
SO. BOSTON, MASS.
Savininkas Mikas Neciackas.

Naujoj Vietoj.

Geriausis So. Bostono Kostumeriškas Kriaučius vietos Sandarietis persikėlė į naują vietą. Gerbiamieji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužius kreipkitės pas mus, o mes padarysime tamistoms pagal naujausios mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prosinam kaip vy-
(ant antrų lubų.)
rų taip ir moterų.

Musų antrašas tokis:
A. SIMOKAITIS,
344 Broadway, So. Boston, Mass

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akių Specialistas
399a BROADWAY,
Tarpe E ir F gatv., So. Boston.

So. Bostono Lietuvių Jomarkas Arba

FĖRAI!

Rengia So. Bostono Lietuvių Ukėsų Draugija,

Prasidės Pėtnyčioj, Balandžio 24 d., 1925
Baigsis Panedėly, Gegužės 4 d., 1925 m.

LIETUVIŲ SALĖJE

Kampas E ir Silver Sts., South Boston, Mass.

Pramogų laikas kiekvieną vakarą nuo 7-tos v. vak. iki 12-tos valandos.

Kiekvieną Vakarą bus Radio Koncertai ir

ŠOKIAI!

GERBIAMIEJI:

Šie Fėrai bus toki kokių dar niekados nėra buvusių So. Bostono lietuvių draugijų Fėrų Istorijoj. Kas vakaras bus nauji Programai, Bus Radio duodami koncertiniai programai, šokiai bus kiekvieną vakarą nauji iš Ispanijos, Portugalijos, Lietuvos ir Amerikos.

Mes užtikriname visą So. Bostono lietuvių visuomenę, kas tik ateis į šiuos Fėrus, bus patenkinti visa kuomi. Prašome visus lietuvius skaitlingai ateiti ir savo atsilankymu, teikti moralės ir materialės paramos ir simpatijos Lietuvių Ukėsų Draugijai, nes ši Draugija užlaiko šį namą dėl labo visų vietos lietuvių. **Širdingai visus kviečiame RENGĖJAI.**

Visiškas Išpardavjmas

Lai bus jums žinoma, kad šiuo tarpu jųs nesurasite visame Bostone pigiau nusipirkti furnišių ir kitų namų reikmenų kaip kad galima pirkti pas mane.

Viskas pigiau negu, kad ištiesų man pačiam lėšavo. Viskas turi but išparduota dabar. Priežastis aiški — aš išeinu iš biznio. Nuolatinis pakėlimas randos už krautuvę, taip kad esu dabar priverstas mokėti 8 kartus tiek kaip kad pirmiau mokėjau, meme privarčia biznį užbaigti. Patarčiau jums ištiesų pasinaudoti šiuo proga nusipirkti furnišius pas mane pigiai.

Atsilankykite pažiurėti, o patis persitikrinsite.

M. OLIM.
388 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

NAUJAS
Išpardavimas

Jeigu norit sutaupyt pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvę,
167 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS.

PERSIKĖLĖ Į NAUJĄ VIETĄ.

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą, todėl verta pas jį kreiptis.

OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-th St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0183-W.

Namų Tel. Aspinwall 0870
Tel. So. Boston 3520

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS.

Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.

"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.